

„Kétigenes” megállapodás

Történelmi pillanat

Fotó: Ifj. Haáz Sándor

A magyarság körében nagy megkétigenes megegyezés született ma – kezdte mondanivalóját **Tökés László**, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke a **Markó Béla** vezette RMDSZ-küldöttséggel való találkozó utáni sajtótájékoztatón tegnap, 2009. február 11-én a kolozsvári RMDSZ-székházban. „Én igent mondtam az RMDSZ megítisztelő felkérésére, hogy vezessem a Magyar Összefogás Listáját, amelyik formálisan és jogilag az RMDSZ listája lesz, az RMDSZ vezetői pedig igent mondtak a javaslatunkra.” A Markó Béla, az RMDSZ elnöke ismertette a megállapodás részleteit, és bejelentette az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum megalakítását. Mindkét vállalást konkrét határidőkhöz kötötték a felek: a Magyar Összefogás Listájának tartalmi részét képező EMNT-RMDSZ belső koalíciós szerződést február 22-én írják alá, az EMEF megalapításának kitűzött időpontja pedig 2009. április 3.

Tökés László püspök, EP-képviselő rámutatott, hogy az ún. belső koalíciós megállapodás egy hosszú folyamat eredménye, hiszen az EMNT már megalakulása óta állhatatosan szorgalmazza a párbeszédet; 2006 vége óta pedig, kisebb-nagyobb megszakításokkal, valójában egyfolytában tartottak az egyeztetések.

Úgy ítélte meg, végül is a megegyezésben döntő szerepe volt annak, hogy az RMDSZ-t kiszorították a kormányból.

Az autonómia ügye mindennél előbbre való, fogalmazott az erdélyi magyarok európai képviselője, felülír minden személyes és pártérdeket. Brüsszeli tapasztalatait összegezve Tökés László kifejtette: az Európai Parlamentben megerősödött abbeli meggyőződésében, hogy összefogás nélkül nincs autonómia. Ezt a különböző flamand, délt-tiroli, katalán, baszk, skót stb. „működő autonómiákkal” kapcsolatos tapasztalatai is egyértelműen alátámasztják. Amint az köztudott, Tökés László az autonómiaért harcoló, valamint regionalista európai nemzeti közösségek szervezeteit és pártjait tömörítő **Európai Szabad Szövetség** [EFA] frakciójának sorait erősíti az **Európai Parlamentben**.

Az EMNT küldöttsége – Tökés László elnök, **Szilágyi Zsolt** és **Törő T. Tibor** alelnökök – konkrét javaslatcsomaggal érkeztek a tegnapi tárgyalásra. Az RMDSZ vezetősége – Markó Béla elnök, **Kelemen Hunor** ügyvezető elnök, **Borbély László** és **Kovács Péter** ügyvezető alelnökök, valamint **Szepessy László**, a Szövetségi Elnöki Hivatal igazgatója – megegyezési szándékuk komoly-

ságát bizonyítandó konstruktívan viszonyultak a javaslatokhoz. Az EMEF létrehozása mellett a felek két munkacsoport létrehozásában is megegyeztek: egyikben – bevonva a székelyföldi autonómiaért küzdő szervezetek képviselőit – közös szakértői csoportot hoznak létre a Székelyföld területi autonómiáját célzó autonómiakonceptciók összehangolására, illetve cselekvési tervet dolgoznak ki azok megvalósítására; a másikban viszont a sajátos státusú önkormányzatok felállításának a lehetőségeit vizsgálják, illetve ennek a törvényi kereteit dolgozzák ki.

A felek előirányozták: a nemskára sorra kerülő, áprilisi RMDSZ Kongresszuson az aradi kongresszuson határozatba foglalt **Kulturális Autonómia Tanácsot** (KAT) készítesik oly módon, hogy az ne csak az RMDSZ egyik belső intézménye, hanem ténylegesen az erdélyi magyar közösség egészét reprezentáló intézmény legyen.

A közelmúlt székelyföldi történelmi kapcsán a felek támogatásra javasolják a **Székelyföldi Memorandumot**, valamint közösen kezdeményezik egy **Erdélyi Memorandum** megírását és képviselést az 1993-as Memorandum mintájára. Végül az RMDSZ vállalta, hogy a jövőben erősítse a **Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács** (KMAT) munkálataiban való részvételét.

A tárgyalócsoportok tagjai megegyeztek: az összefogás erőpróbjája a júniusi európai parlamenti választásokon való közös részvétel, a **Magyar Összefogás Listájának** a – remélt – sikere. Tökés László ezen a listán az első helyet fogadta el, az RMDSZ a 2. és a 3. hellyel rendelkezik. A június 7-i választáson az előreláthatóan alacsony román részvétel miatt jó mozgósítással továbbá befutóként megcélozható a 4. hely, melyre szintén az EMNT nevesíthet jelöltet. A fennmaradt helyekre 75–25 százalékos állíthat jelöltek az RMDSZ és az EMNT.

A felek külön kampánycsapatok felállításában egyeztek meg, egy

► közös, a kampányt koordináló bizottság felállításával. Ugyanakkor az EMNT és az RMDSZ egy közös európai **keretprogramot** dolgoz ki, amely mellett mindkét fél megjelenítheti saját értékrendjét és sajátos programelemeit.

A tárgyaláson formai, illetve technikai jelentőségű kérdésnek számított az, hogy a Magyar Összefogás Listája az RMDSZ égíze alatt indul; a kampány arculati anyagain viszont mindkét fél logóit használni fogják.

Az EMNT vezetősége a továbbiakban tárgyalásra hívja a Magyar Polgári Párt vezetőségét, hogy a Magyar Összefogás Listájának 4. helyére jelöltet állítsanak, illetve a többi támogató szervezettel a további jelölések ügyében egyeztessenek.

2009. február 13.

„Nincs két Erdély, mint ahogyan nincs két Anyaország, két Kárpát-medence sincsen. Nincs két magyarság (vagy hét), a be nem avatkozás átkos doktrínája – a kommunizmus egyik legsúlyosabb öröksége! – nem véd és nem biztosít egészséges jövőképet.”

Állásfoglalás

Az elmúlt napokban publicisztikák, elemzések sora vizionálta az erdélyi nemzeti-polgári oldal politikai kimúlását. Az „ellenérdekelt” újságírók majd-hogynem ujjongva mutattak rá a polgári oldal gyengeségeire, barátaim és eszmetársaim egy része másfelől pedig egyenesen engem tett felelőssé mindezért, különböző belső levelezőlistákon igaztalan vádakkal illetve engem és közvetlen munkatársaimat.

Mélyen elgondolkodtatott a „szelektív logikák” ilyenforma megerősödése, az „egydimenziós” világlátás térnyerése. Merthogy hamis a kiindulópont.

Lássuk be: az egyik fél egyoldalú igazsága akkor is csak féligazság, ha tudója meg van győződve arról: csak az az igazság – sőt, éppen így, ebben a formában veszélyes, ráadásul monomániásan ismételve csak súlytalanodik.

Nincs két Erdély, mint ahogyan nincs két Anyaország, két Kárpát-medence sincsen. Nincs két magyarság (vagy hét), a be nem avatkozás átkos doktrínája – a kommunizmus egyik legsúlyosabb öröksége! – nem véd és nem biztosít egészséges jövőképet.

Csak ellehetetlenít.

„Minden magyar felelős minden magyarért” – idéztük Szabó Dezsőt február 21-én, a nagyváradi Csángó Nap alkalmából kiadott Nyilatkozatunkban. „...azoknak a társadalmaknak, amelyek elhanyagolják a múltat, nincs jövőjük...” – idéztük a 2008-as Prágai Nyilatkozatot a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapján, február 25-én.

Amennyiben nem nézünk őszintén szembe a múltunkkal, gyógyító módon nem számoljuk fel Trianon és a kommunista diktatúrák örökségét, akkor nemhogy jövőnk, hanem egészséges jelenünk sem lehetséges. Hamis és torz „mostjainkban” politikai programokat építhetnek hazugságbeszédre, becsapott anyaországbéliek tagadhatják meg nemzettársaikat, felelőtlenül elfeledkezhetünk a már identitásukban is veszélyeztetett csángómagyarjainkról, magukra hagyhatjuk a kárpátaljai, délvidéki testvéreinket – a globális „háttérzaj” elfedi a „kiáltó szavakat”.

Amit egyen-egyenként erőnknek gondolunk, az európai optikával nem is látszik. A közel félmilliárd lakosú Európai Unióban csakis akkor van esélyünk kollektív jogaink érvényesítésére, ha nem romániai, szlovákiai, ukrainai, szerbiai, horvátországi magyarokról beszélünk külön-külön, hanem a **magyar ügyet** mutatjuk fel.

Szűkebb hazánkra nézve Makkai Sándorral együtt vallom: Erdély ügye elsősorban nem politikai, hanem erkölcsi kérdés. És Kós Károly óta tudva tudjuk, hogy számunkra, erdélyi magyarok számára a nemzeti autonómia az

egyetlen elfogadható megoldás – az autonómia közös ügye legyen hát a „nemzeti minimum”.

Ehhez pedig az kell, hogy ne legyőzni, hanem megnyerni akarjuk egymást. Ezt jelenti az összefogás. Nem a szűkkeblű és kirekesztő egységet, és nem az elvtelen megaluvást. Így gondolom most, és így gondoltam az RMDSZ-szel kötött megegyezés aláírásakor is. Ennek tanúságaképpen mellékeltem közzéteszem a marosvásárhelyi Kultúrpalota Tükkörtermében elmondott beszédem szerkesztett változatát.

Zárásképp idézzük Kós Károly „egyszerű” igazságát: „Dolgoznunk kell, ha élni akarunk, és akarunk élni, tehát dolgozni fogunk.” Ezt ő már 1921-ben tudta.

Az EMNT küldöttsége: Demeter Szilárd sajtófőnök, Toró T. Tibor alelnök, Tőkés László elnök és Szilágyi Zsolt alelnök

Fotó: Bátor István, Kóniika

Nagyvárad, 2009. február 27. ►

▶ Alkalmi beszéd

az EMNT és az RMDSZ közötti megegyezés aláírásakor Marosvásárhely, a Kultúrpalota Tükörterme
2009. február 22.

Közismert, hogy már előzetesen is sok bírálattal, sőt támadás ért engem a most aláírandó megegyezésért. Megalkuvással, elveim feladásával vádoltak meg miatta.

Ennek kapcsán nagy erdélyi református püspökünket, **Makkai Sándort** idézem, aki egy helyen úgy fogalmaz, hogy: számára **Erdély ügye** nem annyira politikai, hanem sokkal inkább **erkölcsi kérdés**. – Valóban, erdélyi magyarságunk érdekeit képviselni és erdélyi népünket szolgálni elsősorban erkölcsi kérdésnek számít.

Kolozsváron, a Szent Mihály-templomban a napokban emlékeztek meg **Márton Áron** gyulafehérvári püspök hivatalba lépésének 70. évfordulójáról. Az ünnepségen erdélyi egyházaink képviselőinek sorában magam is részt vettem. Márton Áron példája és szolgálata ugyanazt az erkölcsi megközelítést támasztja alá.

A Ceaușescu-diktatúra bukásának ideje – 20. – évfordulóján az előbb mondottakhoz hadd tegyem azt is hozzá, hogy – megítélésem szerint – 1989-ben, **Temesváron** én sem „politizáltam”, hanem tettem azt, amit abban a helyzetben egy lelkipáasztornak tennie kell.

Ehhez hasonlóan, a politikai közszereplést, megegyezésünk mostani aláírását sem annyira „politizálásnak”, hanem elsősorban erkölcsi felelősségvállalásnak ítélem, melyet erdélyi magyar közösségünk szolgálata követel meg tőlünk – hiszen népünk javának és érdekeinek képviselete, valamint a romániai demokratikus átalakulás 1989 utáni szolgálata mindnyájunk erkölcsi kötelessége, melyért föltétlenül össze kell fognunk.

Mindezek értelmében megegyezésünk erkölcsi alapokon nyugszik. Helyzetünk és népünk iránti elkötelezettségünk megköveteli, hogy **nemzeti érdekeinket** személyes és pártérdekeink fölébe helyezzük. Közlebről nézve: a magyar közösségi önrendelkezés, **az autonómia** ügye minden másnál előbbre való. Azért

kell összefognunk, mert ezt külön-külön, egymással szemben állva nem leszünk képesek kellő módon és kellő mértékben, hatékonyan képviselni. Abból a helyzetből is, melybe a határon túli közösségeink sodródtak, s – tegyük hozzá – abból a hátrányos helyzetből is, melybe a legutóbbi választások nyomán az erdélyi magyarság szorult, csakis **összefogással** találhatjuk meg a kiutat.

M ó d s z e r t a n i szempontból azt tartom fontosnak, hogy ne **legyőzni**, hanem **megnyerni** akarjuk egymást. Szembefeszüléseinknek ugyanis, minden esetben csak erdélyi népünk lehet a vesztese, akit szolgálni kötelességünk. Amúgy pedig mindannyiunk számára nyilvánvaló, hogy a maguk pártos kizárólagosságával csak a politikai pártok akarják mindig „legyőzni” egymást. Nekünk viszont nem pártban, hanem nemzetben kell gondolkoznunk.

Megegyezésünk egy hosszú **folyamatnak** az eredménye. Legalább 2007-ig menjünk vissza – amikor a tényleges **párbeszéd**et elkezdettük. Akkor nem sikerült tovább lépnünk. 2008-ban – tavaly – már majdnem sikerült megállapodásra jutnunk. Jó lelkiismerettel állíthatom, hogy a megegyezés elmaradása nem rajtunk múlott. Mostanra – végre – beérett és eredményre vezetett ez a folyamat, és itt állunk, az aláírás előtt.

Hadd tegyem hozzá, hogy – más megközelítésben értékelve – a 2007-es **európai parlamenti választások** eredménye ért be mostanra. Egyebek mellett ennek köszönhető, hogy elnyert szavazataival, megnövekedett politikai súlyával a nemzeti-polgári oldal az RMDSZ vezetőségét megegyezésre hajlította.

Az összefogásnak viszont nem kellene a közelgő EP-választásokra szorítkoznia, hanem – reményeink szerint – a romániai magyar politikai és közéletben ezzel elkezdődő **bel-**

Foto: ifj. Haáz Sándor

ső rendszerváltozást kellene egye-sült erővel megvalósítanunk.

Persze – ahogyan mondan szokás –: a puding próbája az evés. Vagyis menet közben fog megállítani, hogy ez a megállapodás csupán egy „**intermezzo**” lesz-e magyar közéletünkben – vagy pedig egy **tartós folyamat** veszi kezdetét, illetve egyenes úton tovább halad az a folyamat, melyet 2007-ig vezettem vissza. Európai megközelítésben szólva, az **Európai Unió** egyik jelmondatát idézem: „Egység a sokféleségben”. Úgy gondolom, hogy Kárpát-medencei magyarságunk **egysége** jól beleillik ebbe az európai sokféleségbe – mint ahogy a mi **sokféleségünk** is az Unió egy-ségébe.

Amiképpen **Orbán Viktor** szokta hangsúlyozni: egy erős Európában egy erős anyaországra van szükségünk – és hadd tegyük hozzá: egy **erős Erdélyre, erős nemzetrészekre** a határon túli területeken. – Erre törekszünk a Kárpát-Medencei Magyar Autonómia-Tanács keretében, ezentúl már az RMDSZ-szel közösen.

Európa felől nézve: a mi autonómiaink ügye elenyésző fontosságú. Ezen mindaddig nem tudunk vál-

toztatni, míg azt csak magányosan, egymástól elszigetelten képviseljük, illetve megrekedünk a közösségi önrendelkezés szándékának a pusztán kinyilvánításánál. Kézszelhető eredményt csak az autonómia oldalán való szoros összefogással van esélyünk elérni.

Ennek kapcsán külön is üdvözlöm az **Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum** közeli megalakítását, mely hosszú idő után újból integrálni hivatott a különféle, sokszor egymásnak élesen ellentmondó álláspontok képviselőit, az erdélyi magyar politikai és polgári erőket.

Ezzel együtt kiemelten fontosnak tartom annak az **autonómia-munkacsoportnak** a létrehozását, mely három szintű önrendelkezési programunk megvalósítása érdekében hivatott eljárni, egységes koncepciót és terveket előkészíteni – természetesen a **Székely Nemzeti Tanács** részvételével. Ez utóbbi vonatkozásban, ezen a helyen is hadd hangsúlyozzuk: „belső anyaországunk”, Székelyföld nélkül Erdély nem tud elég erős lenni – mint ahogy önmagában Székelyföld sem tudhat boldogulni.

Ezekkel a gondolatokkal és ebben a szellemben írom alá meg-

egyeződésünket. A helyzet nyitott – Is-ten után – rajtunk fog múlni, hogy közösen mire megyünk.

Közeli célunk: az európai parlamenti választásokra néző összefogás. Távlati céljainkat az előttünk fekvő két dokumentum foglalja magába. Aláírásukkal a **párbeszédnek** és az **együttműködésnek** egy újabb fejezete kezdődhet el.

Tőkés László püspök,
EP-képviselő,
az EMNT elnöke

Belső koalíciós megállapodás

a közösségi autonómia-formák közös képviselete
és az európai parlamenti választásokon való együttműködés érdekében
a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács között

Markó Béla és Tőkés László

Foto: ifj. Ház Sándor

Tudatában annak, hogy az erdélyi magyarság kollektív identitásának megőrzése és gazdagítása, a belső önrendelkezésen alapuló közösségi autonómia-formák elismertetése szempontjából kulcsfontosságú az autonómia-program egységes megjelenítése és következetes képviselete,

Felismerve a politikai pluralizmus és az abból eredő verseny korlátait egy számbeli kisebbségben élő nemzeti közösség érdekeinek érvényesítése esetében,

Azon meggyőződés által vezérelve, hogy az erdélyi magyarság stratégiai céljainak érvényesítéséhez önálló külpolitikai fellépésre van szükség,

az európai parlamenti képviselet pedig a közösségi érdekvédelem egyik legfontosabb külpolitikai eszköze, amelynek tükröznie kell a közösség sokszínűségét és egységét,

Egyetértve abban, hogy közös fellépéssel az erdélyi magyarok európai parlamenti képviselete erősebb lehet,

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács megállapodik a következőkben:

I. Az azonnali és távlati közösségi célok tisztázása, kiemelten az autonómia-törekvések összehangolása és közös képviselete érdekében:

1. Közösén hozzák létre az **Erdélyi Magyar Egyeztető Fórumot (EMEF)**, melynek működését külön megállapodás szabályozza. Az EMEF április hónap elején alakul meg.

2. Az EMEF keretében keresik a megoldást arra, hogy az erdélyi magyarság személyi elvű autonómiája intézményrendszerének megvalósítására és működtetésére hivatott **Kulturális Autonómia Tanácsát (KAT)** közösén hozzák létre. Az RMDSZ a szövetség soron következő – 2009. áprilisi – kongresszusán napirendre tűzi az erre vonatkozó határozatok módosítását, az EMNT pedig soron következő – 2009. áprilisi – plenáris ülésén erre vonatkozó határozatot fogad el.

3. Az RMDSZ és az EMNT közös munkacsoportot hoznak létre, amelynek feladata cselekvési terv kidolgozása és a konkrét lépések összehangolása a **Székelyföld területi autonómiájának megvalósítása** érdekében.

4. Az érintett önkormányzatokkal együttműködve, közös munkacsoportot hoznak létre, amelynek feladata cselekvési terv kidolgozása és a konkrét lépések összehangolása a **magyar többségű, illetve jelentős magyar lakosságú közigazgatási egységek sajátos jogállásának elismertetése** érdekében.

5. Támogatják a székelyföldi önkormányzati eljárások által kezdeményezett **Székelyföldi Memorandum** gondolatát, és vállalják annak képvise-

▶ seletét a különböző hazai és nemzetközi fórumokon.

6. Hasonló jellegű memorandum kidolgozását kezdeményezik az interetnikus környezetben és a szövetségben élő erdélyi magyar közösségek sajátos problémáinak bemutatására, és vállalják ennek képviselését a különböző hazai és nemzetközi fórumokon.

7. Az RMDSZ által kidolgozott és a Velencei Bizottság által pozitívan véleményezett törvénytervezetet az EMNT két erre vonatkozó tervezetének rendelkezéseivel összehangolva, közösen lépnek fel egy olyan kisebbségi törvény elfogadása érdekében, amely megteremti a kisebbségi közösségek kulturális autonómiájának jogi kereteit.

8. Az RMDSZ együttműködik a **Kárpát-medencei Magyar Autonomia Tanáccsal**, és megvizsgálja teljes jogú tagként való részvételének lehetőségét ebben a testületben.

II. Az EP-választásokon való közös fellépés érdekében:

1. Az RMDSZ és az EMNT belső koalíciós jelölt-listát állít a 2009. június 7-én tartandó EP-választásokon „**Magyar összefogás**” név alatt.

2. A hatályos törvényes feltételeket mérlegelve, a belső koalíció jogi keretét az RMDSZ jogi személyisége adja, tehát „A magyar összefogás listáját” az RMDSZ nevében, a tulipán jele alatt jegyeztetik be, politikai tartalmát a jelen megállapodásban megfogalmazottak határozzák meg.

3. „A magyar összefogás listáján” szereplő jelöltek 75%-át az RMDSZ, 25%-át az EMNT nevezi meg. A belső

koalíciós partnerrel való egyeztetés után, mindkét szervezet maga dönt jelöltjeiről.

4. A jelölési folyamat során a felek kötelezően érvényesítik a Temesvári kiáltvány 8. pontjában megfogalmazottakat.

5. „A magyar összefogás listáját” Tőkés László, az EMNT elnöke vezeti.

6. „A magyar összefogás listájának” 2. és 3. helyére az RMDSZ, 4. helyére az EMNT nevezi meg a jelöltek személyét.

7. A lista többi helyére a felek felváltva nevezik meg a jelölteket, a fenti arány tiszteletben tartásával.

8. A felek vállalják, hogy időközi mandátumcserék esetében is megtartják a választásokon kialakult mandátumarányt.

9. A választók minél hatékonyabb mozgósítása érdekében a felek saját kampánystábbal rendelkeznek, és önállóan kampányolnak, de kampányrendezvényeiket összehangolják.

10. A különböző elképzelések összehangolására, valamint a közös fellépések megtervezésére és kivitelezésére kampányegyeztető bizottság alakul, amelybe mindkét fél 3 – 3 személyt javasol.

11. A hivatalos szavazócédula kivételével az összes kampánykiadványon, illetve nyomtatott és audiovizuális kampány-eszközön feltüntetendő az RMDSZ és az EMNT jele, továbbá a „magyar összefogás” felirata.

12. Az RMDSZ és az EMNT egyaránt kiveszik a részüket az induláshoz szükséges támogató aláírások

összegyűjtéséből, illetve a kampány finanszírozásából.

13. Közös munkacsoport dolgozza ki a „Magyar összefogás” – RMDSZ-EMNT-belső koalíció európai választási keretprogramját, az alábbi sarokpontok szerint:

a. a különböző közösségi autonómia-formák nemzetközi képviselése;

b. Románia EU-tagságából eredő lehetőségek kiaknázása Erdély modernizációja érdekében;

c. a régiók Európája, valamint ezen belül Erdély és Kelet-Közép-Európa felértékelése az EU reform-folyamatában;

A közös választási program véglegesítésénél a felek képviselői egyetértési jogot gyakorolnak.

14. A RMDSZ és az EMNT által nevesített jelöltek a választási kampányban a közös választási program mellett a saját értékrendjüket, célkitűzéseiket és prioritásaikat képviselik.

15. A megválasztott európai parlamenti képviselők saját szervezeteiknek tartoznak felelősséggel, de keresik a konzultációs lehetőségeket és a konszenzust a magyar közösséget érintő ügyekben.

16. „A Magyar összefogás listáját” 2009. március 23-ig véglegesíti az RMDSZ és az EMNT.

az RMDSZ
nevében
Markó Béla
elnök

az EMNT
nevében
Tőkés László
elnök

Marosvásárhely,
2009. február 22.

Megegyezés előtt az RMDSZ vezetősége: Kelemen Hunor, Markó Béla elnök, Borbély László és Kovács Péter

Fotó: Biro István, Kronika

Belső koalíciós megállapodás az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum létrehozásáról

Az erdélyi magyarság politikai érdekképviselőinek és érdekvédelmének hatékony működtetése szükségessé teszi egy hiteles egyeztető fórum létrehozását, oly módon, hogy a közösség érdekérvényesítő képessége a politikai sokszínűség hasznosításával tovább erősödjék.

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) megállapodik az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum (továbbiakban EMEF) létrehozásában.

1. Az EMEF a politikában és a közéletben jelentkező különböző vélemények és álláspontok egyeztető fóruma. Működésének elvi alapjai:

- a bizalom és a közösségi szolidaritás helyreállítása,
- a választói akarat és a demokrácia szabályainak tiszteletben tartása,
- a munkamegosztás és esetenként az egységes fellépés a közösségi érdekérvényesítésben,
- a konszenzusalapú döntéshozatal.

2. Az EMEF paritásos alapon jön létre. Tagjainak felét az RMDSZ elnöke, felét az EMNT elnöke jelöli. Az EMEF, a két szervezet elnökén kívül, akik egyben a társelnöki tisztséget is betöltik, további 12 tagból áll.

3. Az EMEF működési szintjei és tanácskozási rendje:

- országos vezetői szinten – szükség szerint, de évente legalább kétszer ülésezik,
- szakértői szinten – szükség szerint.

4. Az EMEF általános feladata közös álláspont kialakítása a romániai magyar közösség egészét érintő politikai kérdésekben, kiemelten az alábbiakban:

- a közösségi autonómia különböző formáinak egységes képviselése a hazai és külföldi fórumokon,
- választási együttműködés részleteinek kidolgozása az önkormányzati, parlamenti és EP-választásokon,

- a romániai és magyarországi közpénzekben alapuló támogatási rendszerek hatékonyságának növelése,

munkacsoportok kialakítása döntés-előkészítés céljából.

5. Az EMEF a megalakulását követő hónapokban a következő területeken hoz létre munkacsoportokat:

- a különböző közösségi autonómiaformák koncepcióinak egyeztetése, és egységes jogi kodifikációja,
- a választási törvények módosítása, diszkriminációmentes és kisebbségbarát választási rendszer kialakítása céljából,
- alkotmányos reform, saját alkotmánytervezet kidolgozása,
- felsőoktatási és közoktatási stratégia kidolgozása, beleértve a felekezeti oktatást,
- a szociális rendszer reformja, beleértve a nyugdíjrendszert is,
- a fiatalok szülőföldön való boldogulásának programja,
- a politika, az egyházak illetve a szakmai és rétegszervezetek együttműködésének összehangolása
- a támogatási rendszer újragondolása annak érdekében, hogy hatékonyabbá és átfogóbbá tegyük azt.

6. Az EMEF döntéseit konszenzussal hozza meg, határozatai formálisan ajánlás jellegűek.

7. Az EMEF konkrét szervezési és működési rendjét saját maga határozza meg, közvetlenül megalakulása után.

**Tőkés László,
az EMNT elnöke**

**Markó Béla,
az RMDSZ elnöke**

Marosvásárhely, 2009. február 22.

A Fidesz soha sem rejtette véka alá, hogy az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsot kiemelt nemzetpolitikai partnernek tekintti, elsősorban azért, mert ez a személyegyüttes volt az, amely a kezdetektől fogva kiállt az autonómia ügye mellett, és nem ragadt le az autonómia korlátozott kulturális formájánál, hanem azon bátran túllépett, és a területi autonómia kérdését sem tekintette ördögtől valónak, bátran képviselte különösen a sikeres európai parlamenti választás után, amikor joggal mondhatta ki az immár az Európai Unióhoz tartozó Románia polgáraként, az ott élő magyar politikai vezetőként, hogy Európában nem lehetséges kettős politikai mércét alkalmazni, ha az Európai Unió belül egyes államokban van területi autonómia, miért ne lehetne az az Erdélyben élő magyarok számára is elérhető, megvalósítható program. A Fidesz továbbá mindig is azon az állásponton volt, hogy nekünk egy erős Kárpát-medencei magyar nemzetre van szükségünk, márpedig erős Kárpát-medencei magyar nemzet nincs erős anyaország és nincs erős Erdélyország nélkül, ezért mi érdekeltek vagyunk abban, hogy Erdélyben minél jobban szerepeljenek a magyar politikai erők, minél nagyobb legyen a választási részvétel, minél nagyobb bizalmat tudjanak összegyűjteni és minél teljesebben tudják képviselni az ott élő magyarokat. Ebben a megállapodásban, amelyet most kötöttek az erdélyi magyar rendek és felek, ennek a lehetőségét látjuk, ezt olvassuk ki belőle, sőt, ha megengedik, nyilván ennek a megállapodásnak a tartalmát önök nálam kevesebbszer olvasták végig, ezért felhívom a figyelmüket arra, hogy a megállapodás konkrét pontjai között első helyen szerepel egy állandó Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum létrehozása, amely a mi számunkra azt a reményt kelti, hogy a mostani megállapodás nem egy egyedi eset volt, hanem létrejön az a fórum, az a hely, ahol az Erdélyben működő politikai társadalmi erők képesek lesznek egymással tartósan is egyetértésre jutni.

Orbán Viktor a Tőkés Lászlóval tartott közös sajtótájékoztatón Budapesten, március 2-án.

„Össz-kárpát-medencei magyar akció”

A Fidesz és Tőkés László kölcsönösen részt vesz egymás európai parlamenti kampányában. Erről Orbán Viktor, Fidesz elnöke és Tőkés László romániai magyar EP-listavezető állapodott meg hétfői találkozásukon Budapesten.

Tőkés László a találkozó után tartott sajtótájékoztatót, ahol azt mondta: meghívta Orbán Viktort, hogy jöjjön el Erdélybe az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség közös listája mellett kampányolni. A Fidesz elnöke megtiszteltetésnek nevezte a meghívást, és azt kérte, hogy Tőkés László is vegyen részt az itteni kampányban.

A Fidesz elnöke arra hívta a fel a figyelmet, hogy először lesz egy időben az EP-választás Erdélyben, a Felvidéken és Magyarországon, ez pedig komoly kihívás és lehetőség is a nemzeti elkötelezettségű erőknek, hogy a mondandójukat programjukat, mozgásukat „össz-kárpát-medencei magyar politikai akcióvá” alakítsák. Egy össz-kárpát-medencei kampánynak is megfelel majd, amit látni fogunk - fogalmazott.

Tőkés László szintén arról beszélt, ha nincs is „szupranacionális pártjuk”, de úgy készülnek fel a kampányra, mintha egy pártban volnának a felvidékiek, a magyarországiak és az erdélyiek. Mint mondta, ebben kérte a Fidesz támogatását.

A politikus úgy vélte: az egységes magyar európai képviselettel és a határok eljelentéktelenedése folytán „lehetővé válik bizonyos értelemben még Trianonnak a korrekciója” is.

A sajtótájékoztatót Orbán Viktor és Tőkés László is értékelte az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség nemrégiben kötött megállapodását, amelynek értelmében a két szervezet az romániai EP-választásra létrehozta a „magyar összefogás” listáját, valamint döntöttek egy paritásos alapon működő Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum megalakításáról is. Az EP-lista első helyén Tőkés László áll majd, a második és harmadik helyet RMDSZ-es, a negyediket pedig EMNT-s jelölt foglalja el.

Orbán Viktor sikernek tartotta az RMDSZ-szel kötött megállapodást,

és úgy vélte, ez lehetőséget teremt arra, hogy minél jobban szerepeljenek a választáson a magyar erők. Remélte, hogy az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum megalakulásával a megállapodás nem egyedi eset marad, hanem az erdélyi politikai-társadalmi erők képesek lesznek tartósan is egyetértésre jutni.

Hangsúlyozta, hogy a Fidesz álláspontja mindig is az volt, hogy egyetlen párt képtelen arra, hogy az egész erdélyi közéletet megszervezze, ezért az a jó, ha mindenkinek jut hely a nap alatt, és kizárólagosság helyett a harmóniára törekednek.

Mint mondta, a Fidesz kiemelt nemzetpolitika partnernek tekinti az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsot, elsősorban azért, mert nem ragadt le az autonómia korlátozott kulturális formájánál, hanem a területi autonómiát sem tekintette ördögtől valónak.

Orbán Viktor arra a felvetésre, hogy Szász Jenő a Székely Nemzeti Tanács részéről viszont bírálta a megállapodást, azt mondta: sokszínű az erdélyi közélet, az egységhez vezető út pedig nem az egyfésülés, hanem a különbözőség megismerésén át vezet, ezért természetes veszi, hogy vannak, akik nem támogatják a megegyezést.

Tőkés László úgy vélte, hogy az RMDSZ felülemelkedett pártpolitikai kötöttségein, és azzal, hogy egy rajta kívül álló entitással megegyezést kötött, egy totalitárius egység alakult át plurálisá. Öröndetesnek nevezte, hogy a magyar erők egységesíteni tudták a magyar nemzet és az erdélyi magyarság érdekében.

Budapest, 2009. március 2.

MTI

A rendszerváltásnak szerves része a nemzetpolitika, ugyanis a kommunista internacionalizmus elsikkasztotta a nemzet ügyét, különösképpen érvényes ez a kádári kommunizmusra, az összkomfortos börtönviszonyokat megvalósító gulyáskommunizmusra, ennek isszuk a levét húsz év után is. Most Erdélyben ebből a szempontból fontos változás állt be, látjuk, hogy Magyarországon is érlelődik a változás, mindenütt a Kárpát-medencében mozgásban vannak a magyar közösségek. Erdélyben is változás állott be abban az értelemben, hogy felül tudott emelkedni az RMDSZ a pártpolitikai kötöttségein. A múlt vasárnap, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és az RMDSZ között, a magyar összefogás jegyében megkötött megállapodás ennek a nemzetpolitikai dimenzióknak a megvalósulását jelenti. [...]

Öröndetes, hogy a magyar erőket össze tudjuk fogni, egyesíteni tudjuk a magyar nemzet érdekében, az erdélyi magyarság érdekében. Ezekről beszélünk az Elnök úrral, hogy Kárpát-medencei dimenzióban ugyanezt valósítsuk meg, és pedig a határok feletti nemzetegyesítés és az autonómia-építés vonatkozásában. Ennek apropója a közelgő európai parlamenti választás, amelyre úgy készülünk fel – ha nincs is szupranacionális pártunk –, mintha egy pártban volnánk: felvidékiek, magyarországiak, erdélyiek. [...] Lehetővé válik még bizonyos értelemben Trianonnak is a korrekciója, hiszen a határok eljelentéktelenedése folytán mi úgy tekinthetünk egymásra, mint az egységes európai magyar képviselet résztvevői.

Tőkés László a közös sajtótájékoztatót, Budapesten.

Fotó: Palsóczy Csaba, fidesz.hu

„A kommunistánál kártékonyabb és veszélyesebb embertípust még nem produkált a történelem”

2009. február 27.

A címbeli mondat így folytatódik egy **Alekszander Szolzsenyicin**nek tulajdonított szövegrészben: „Cinizmusuk, szemtelenségük, hataloméhségük, gátlástalanságuk, rombolási hajlamuk, kultúra- és szellemellenességük elképzelhetetlen minden más, normális, azaz nem kommunista ember számára. A kommunista nem ismeri a szegényt, az emberi méltóságot, és fogalma sincs arról, amit a keresztény etika így nevez: lelkiismeret. A kommunista eltorzult lélek! Egészséges szellemű európai ember nem lehet kommunista! Nincs olyan vastag bőrt igénylő hazugság, amit egy kommunista szemrebbenés nélkül ki ne mondana, ha azt a mozgalom érdeke vagy az elvtársak szermélyes boldogulása így kívánja.”

Eltekintve attól a száraz filológiai tényről, hogy ez a gyakran idézett szolzsenyicini jellemzés – pontosabban ennek szöveg- és betűhű magyar fordítása – ebben a formában sehol, egyik művében sem található meg, eltekintve ettől még nagyon is igaz és megtapasztalt, valós láttelepe és leírása annak az „új embertípusnak”, amit egy kártékony, embertelen ideológia, a kommunizmus nevében valakik valahol valamikor megalkottak, máig élően és hatóan. A tavaly elhunyt nagy orosz író és emberjogi harcos igazán tudta, hogy kivel, kikkel áll szemben, ha valakinek, hát neki ezer oka és joga és ismerete megvolt arra, hogy egy ilyen jellemzést adjon a kommunistáról. Az Isten- és embertelen kommunista önkény több mint százmillió áldozata előtt fejet hajtva, a Kárpát-medencei magyarság minden év február 25-én tartja **A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapját**, mivel 1947-ben a megszálló szovjet hatalom pri-békjei ezen a napon tartóztatták le Budapesten és hurcolták fogságba Kovács Béla kisgazdapárti politikust, megkezdve a magyar kommunista párt hatalomátvételének előkészítését. Alattomos és erő- szakos eszközökkel, ha már a háború utáni választásokat békés és demokratikus úton nem volt képes megnyerni Rákosi és vörös bandája...

A magyar nyelvterület két helyszínén is bejelentették a kommu-

nizmus áldozatainak emléknapján a **Prágai Nyilatkozat** elfogadása melletti aláírásgyűjtés megkezdését. **Tőkés László, Szájer József és Schöpflin György** EP-képviselők, **Ékes Ilona** országgyűlési képviselő (Fidesz-Magyar Polgári Szövetség) és **Szöör Anna**, az Október 23. Bizottság Alapítvány elnöke szerdán, **Budapesten** hangsúlyozták: azt akarják elérni, hogy az Európai Parlament fogadjon el határozatot a kommunizmus büntetivel szemben. „A hazugság főnyévére nem lehet jövőt építeni” – jelentette ki az eseményen Tőkés László, az erdélyi magyarok európai képviselője, aki szerint „nem lesz nyugalom, béke és biztonság, amíg nem talál kiutat Európa a hazugságból. Ez „jelentős lépés Európa szellemi megújulásának útján” – mondta Szájer József, az EP néppárti frakciójának fideszes tagja, aki szerint a náciizmussal már régóta foglalkoznak ugyan, ám emellett „fel kell vetni a múltban és a ma is velünk élő kommunizmus problémáját”. A **Prágai Nyilatkozatot** 2008. június 3-án fogadta el a Cseh Köztársaság Szenátusa, és olyan neves, rendszer-váltó személyiségek szerepelnek a kezdeményező aláírók között, mint **Václav Havel, Vytautas Landsbergis** vagy **Tunne Kelam**.

Közös erőfeszítéssel sikerült elérni, hogy az eredeti nyilatkozatot kiegészítsék a romániai és magyarországi vonatkozással, így a mostani változatba már bekerült a felsorolt intézmények közé a budapesti Terror Háza, illetve a kommunizmus

bűneit vizsgáló romániai intézet, valamint a szöveg tétélesen is megemlékezik a romániai forradalom alatt elkövetett gyilkosságokra (a szöveget mellékeljük). Ugyanakkor sikerült hivatalosan is regisztráltatni a www.pragainyilatkozat.hu, valamint a www.declaratiadelapraga.ro domain-neveket, nemsokára a nyilatkozat szövege mind magyarul, mind románul elérhető lesz a www.praguedeclaration.org oldaláról. Tegnapelőtt délután **Nagyváradon** tartottak előadásokkal egybekötött megemlékezést a Királyhágó-melléki Református Egyházkerület székházának sajnos csak félig megtelt dísztermében. A meghívott előadók, **Vincze Gábor** és **Molnár János** történészek, a kisebbség- és egyháztörténet szakértői az őszinte múltfeltárás fontosságát emelték ki előadásaikban. Molnár rámutatott: ha kiutat keresünk az erkölcsi válságból, a bizonytalanságból és az értékvesztett állapotból, akkor helyre kell tennünk a dolgainkat, és ki kell beszéljünk azt, ami bennünk van. Bolygatnunk kell a múltat, hogy tudjuk, mit és hogyan rontottunk el, fel kell kutatnunk a felelősöket. Vincze szerint az 1917. november 7-én formálódó bolsevik puccstól számíthatjuk a kommunista terror kezdetét. Előadásában fel is elevenítette a magyar kommunizmus történetének szegyeteljesebb momentumait és kevésbé ismert gyalázatait. Hogy „testközelben” is érezhettük a kommunista terrort mi, bihariak és partiumiak, arról **Forró László** elő-

adása győzte meg a szépszámú hallgatóságot: az egyházkerületi előadó tanácsos olyan bihari személyek, csoportok sorsát elevenítette fel, akiket megkínóztak, bebörtönöztek vagy kivégeztek. Csak időszüke miatt nem tudott minden nevet és eseményt megidézni, de jelezte: a teremben is ülnek néhányan a kommunizmus áldozatai közül. **Szilágyi Zsolt** az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács alelnökéként beszámolt arról, hogy brüsszeli tapasztalatai azt mutatják: a nyugat-európai politikusok lezártnak tekintik a kommunizmus ügyét. „Ha holnap az Európai Parlament plénuma elé kerülne egy olyan törvénytervezet, amelyben a nácizmushoz hasonlóan elítélnék a kommunizmust, szinte biztos, hogy nem szavaznák meg. Sokan ellenérdekelték, és nem csak a volt szovjet tömb országokban. – vélte.

Az időközben Budapestről megérkező **Tőkés László** püspök, EP-képviselő a 2008. június 3-án elfogadott *Prágai Nyilatkozatra* hívta fel a figyelmet, mely egyebek mellett azt tartalmazza, hogy meg kell szüntetni a kettős mércét a faszizmus és kommunizmus viszonylatában, mert nincsenek első- és másodrendű áldozatok. „Rendezni kell alapvető kérdéseinket, mert addig nem terem jövő számunkra, addig nem lesz béke, amíg nem számolunk le Trianon és a kommunizmus örökségével” – fogalmazott az egyházfő.

A résztvevők ezután egyhangúlag elfogadták a kommunizmus áldozatainak emléknapja alkalmából megfogalmazott **Nagyvárad Nyilatkozatot**, majd a székház udvarában elhelyezték a kegyelet koszorúit, virágait a Kommunizmus Áldozatainak Emléktáblájánál, valamint a *Szózat* hangjai mellett meggyújtották az emlékezés gyertyáit.

A megemlékező ünnepség egész tartama alatt jelen volt az észak-írországi presbiteriánus egyház küldöttsége, alkalomhoz illő ének-számokkal szolgált az érmihályfalvi Szenczi Molnár Albert református énekkar, illetve kellő drámai hatást és emelkedettséget keltve mondott el Fábrián Enikő színművész három poémát, a magyar irodalom gyöngyszemeit: Illyés Gyula *Egy mondat a zsarnokságról*, Tollas Tibor *Túlélők* és Nagy Gáspár *Ők már kivárvák...* című verseit.

Dénes László, Reggeli Újság

Nagyvárad Nyilatkozat a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából

A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapján meggyőződéssel valljuk, hogy:

- Emberiség ellen elkövetett bűntetteik miatt lényegi azonosság mutatkozik minden totalitárius rendszer között.
- A náci rezsim mellett a kommunista önkényuralom is fájdalmas része közös európai történelmünknek, következésképpen a kommunisták által elkövetett bűntetteknek is tudatosulniuk kell minden európai elmében.
- A kommunizmus nevében elkövetett bűntettek még nem kerültek be az összeurópai köztudatba, a bűnelkövetőket nem idézték az igazságszolgáltatás elé, és az áldozatokat nem kárpótolták. Márpedig a kommunizmus sok millió európai áldozata és családtagjaik éppen úgy jogosultak a megértesre, szenvedéseik elismerésére és a jóvátételre, miként a nácizmus áldozatai.
- A Prágai Nyilatkozat 2008. június 3-i megszületése fontos mérföldkő a kommunista rémuralom valódi arcának megmutatása, valamint a történelmi igazságtétel terén.

A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapján kijelentjük, hogy:

- A súlyos véráldozattal járó romániai kommunistaellenes forradalom 20. évfordulójára készülve nem feledjük a kommunista rezsim által megkínzott, meghurcolt társainkat; nem hagyjuk, hogy a kommunista diktatúra rémtettei a közöny és a feledés homályába vesszenek.
- A volt kommunista térség országokban a kommunista diktatúrák örökségével való szembenézés változatlanul időszerű, hiszen a kommunizmus áldatlan hatásai mindmáig érvényesülnek társadalmainkban.
- Elismeréssel tekintünk a Marius Oprea történész által vezetett, a Romániai Kommunizmus Bűneit Kivizsgáló Intézet (IICCR) következetes és kitartó munkájára;
- Fontosnak és támogatásra méltónak tartjuk az egykori kommunista titkosrendőrség tevékenységét feltáró közintézmény, a Szekuritáté Irattárát Átvilágító Országos Bizottság (CNSAS) szerepét a közélet megtisztulásában.
- Aláírásunkkal csatlakozunk a Prágai Nyilatkozat megállapításaihoz, következtetéseihez és ajánlásaihoz, és minden erőnkkel hozzájárulunk az aláírásgyűjtő mozgalom kiszélesítéséhez.
- Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy Romániában még nem rendeződött megnyugtatóan a kommunizmus éveiben politikai okokból elítélt személyek rehabilitációjának ügye.
- Különösképpen fájjaljuk, hogy élni akaró erdélyi magyarságunk szimbólummá nőtt alakját, a koncepció perben halálra ítélt, és ötven éve kivégzett Sass Kálmán mártír-lelkipásztort és sorstársait továbbra is köztörvényes bűnözőnek tekintik Romániában.

A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapján felkérjük:

- A hazai civil társadalmi és emberjogi szervezeteket, hogy sajátos eszközeikkel továbbra is gyakoroljanak nyomást a politikai közszerelőkre és a törvényhozásra annak érdekében, hogy a képviselőház jogi bizottságánál elakadt, a politikai okok miatt elítélt személyek alanyi jogon történő rehabilitációjára irányuló, 400/2008-as számú törvénytervezet a Parlament plénuma elé kerüljön és jogerőre emelkedjen.
- Tőkés László püspököt, európai parlamenti képviselőt, hogy levélben sürgesse meg Románia Képviselőházának elnökénél a vonatkozó törvényhozási procedúrát (1), az Európai Parlamentben emeljen szót a romániai politikai foglyok rehabilitációja tárgyában (2).
- Traian Băsescu államelnököt, hogy a romániai kommunista rendszert elítélő Tismăneanu-jelentésre való hivatkozással foglaljon állást e kérdésben.

A nagyvárad emlékező fórum résztvevői

„Civilek” koalíciója a kommunizmus ellen

Alakul a koalíció

2009. február 27-én került sor **Tőkés László** EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke régóta tervezett bukaresti látogatására. Útjára elkísérték az EMNT alelnökei, **Boros Zoltán**, **Szilágyi Zsolt** és **Toró T. Tibor**.

A program kora reggel a **Művelődési Minisztérium Egyházügyi Államtitkárságán** kezdődött, **Adrian Lemeni** államtitkár és **Nagy Mihály** tanácsos társaságában. Tőkés László elvi állásfoglalásra kérte az államtitkárt a felekezeti autonómia védelmében, amelyet kikezdehetnek a gencsi ügghöz hasonló esetek, ha az állam illetékes intézményei nem tartják tiszteletben az egyházak ezen, az alkotmány által is szavatolt jogát. A tárgyalások napirendjén szerepelt még az egyházi ingatlanok tényleges visszaszolgáltatásának felgyorsítása, a felekezeti tanintézmények helyzete, hangsúlyosan a **Partiumi Keresztény Egyetem** állami finanszírozásának ügye, továbbá az egyházak infrastruktúra-beruházásainak támogatása. Kiemelt figyelmet kapott a temesvári **Új Ezredév Református Központ** ügye, amelynek felépítése források hiányában évek óta akadozik, és amelynek román állami forrásokból való támogatása a temesvári forradalom 20. évfordulóján gyakorlati jelentőségén túl jelképes értelmet is nyerhet. Az államtitkár ígéretet tett ennek képviseletére.

A program folytatásaként Tőkés László és munkatársai részt vettek az **Operation Village Roumain** 20. évfordulójára emlékező konferencián, amelynek a Román Tudományos

Akadémia amfiteátruma adott otthont. Ennek keretében Tőkés László a református egyházon belüli megmozdulásokról beszélt, emlékeztetve az egybegyűlt hazai és nemzetközi résztvevőket, hogy – személyes kezdeményezésére – egyháza volt az egyetlen, amely az akkori egyházmegyei lelkesíti értekezlet által intézményes tiltakozást fogalmazott meg a romániai falurombolás ellen.

Délben Tőkés László a **Romániai Kommunizmus Bűneit Vizsgáló Intézet** (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România – IICCR) munkatársaival találkozott. Az Intézetben került sor arra a rendkívül tartalmas és építő jellegű tanácskozásra, melynek résztvevői voltak: a házigazda **Marius Oprea**, az IICCR igazgatója, **Csendes László**, a **Securitate Irrattárát Vizsgáló Bizottság** (Consiliul Național Pen-

tru Studierea Arhivelor Securității – CNSAS) vezetőségi testületének elnöke, **Dinu Zamfirescu**, a román emigráció kérdéseivel foglalkozó **Román Száműzöttek Emlékét Ápoló Országos Intézet** (Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc – INMER) elnöke, továbbá a román civil társadalom olyan jeles képviselői, mint **Cristian Pîrvulescu**, a **Pro Democratia Egyesület** elnöke, vagy **Radu Filipescu** és **Andrei Oișteanu**, a **Társadalmi Dialógus Csoport** vezetői.

Tőkés László kezdeményezésére a jelenlévők egy koalíció létrehozásában állapodtak meg a kommunizmust elítélő **Prágai Nyilatkozat** romániai támogatására. Tőkés László meghívta beszélgetőpartnereit arra a március 18-án Brüsszelben, az Európai Parlamentben tartandó nyilvános meghallgatásra, amelyet EP-képviselőként szervez a Prágai Nyilatkozat sikeres elfogadása érdekében. A résztvevők szorgalmazták a nemskóra a Román Parlament elé kerülő új Büntetőtörvénykönyv módosítását oly módon, hogy annak alapján a kommunista rendszer bűncselekményei emberiségellenes tetteknek minősüljenek és ezáltal elévülhetetlenek legyenek. Felmerült a politikai okokból elítélt személyek alanyi jogon történő rehabilitációjának ügye is, illetve a közös fellépés annak érdekében, hogy a képviselőház jogi bizottságánál ne tessék el az előző kormány erre vonatkozó tervezetét. ▶

Sajtótájékoztató Bukarestben: Radu Filipescu, Cristian Pîrvulescu, Tőkés László és Marius Oprea

Tőkés László programja délután a **Calvineumban** folytatódott, ahol a bukaresti magyar közösség által régóta várt közéleti fórumra került sor. A házigazda **Zsold Béla** tiszteletes, a fórum moderátorának üdvözlő szavai után Tőkés László ígérel kezdte előadását: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket e világból, hanem azt, hogy őrizd meg őket a gonosztól”. Ennek szellemében beszélt prioritásairól az Európai Parlamentben végzett munkája során, az RMDSZ-szel kötött megállapodás háttéréről és az erdélyi magyar politika általa elképzelt hosszú távú jövőjéről, az **Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum** létrehozásában rejlő lehetőségekről. „Nem legyőznünk kell egymást, hanem megnyernünk” – fejezte be előadását, melyet élénk vita követett. A hozzászólók – többek között **Budai Richárd**, az RMDSZ bukaresti szervezetének elnöke, **Kovács Albert** nyugalmazott egyetemi tanár, **Bányai László** lelkipásztor, **Gergely László** tanár, a *Közoktatás* című szaklap szerkesztője, vagy **dr. Kövér László** sebész-professzor – felvetései érdekes keresztmetszetet adtak a bukaresti magyar közösség sajátos látásmódjának mind a politika, mind a közélet egyéb dolgaiban. Legtöbbször a román-magyar viszony alakulására tértek ki, különösen az autonómia-program sikerének perspektívájából, továbbá a kisebbségi kérdések hatékony képviseletére abban az Európai Unióban, amely nem rendelkezik közvetlen kisebbségvédelmi normarendszerrel. A jó hangulatú fórum befejezéséért Tőkés László szemléletváltásra kérte az egybegyűlteket: úgy éljék és szervezzék életüket a román főváros többségi tengerében, mint egy 15 milliós európai nemzet öntudatos tagjai és nem úgy, mint egy elenyésző százalékot kitevő kisebbség, hiszen a sokszínű Európában egyik nemzet sem alkot többséget.

A bukaresti látogatás munkavacsorával zárult **Füzes Oszkár**, Magyarország bukaresti nagykövetének rezidenciáján, melynek során Tőkés László megköszönte a nagykövetség munkatársainak támogatását az erdélyi magyarság autonómia-törekvései esetében, illetve a PKE forrás-kiegészítő tevékenységeiben nyújtott értékes segítségét.

Bukarest, 2009. február 27.

„Csak együtt sikerülhet...”

Tőkés László EP-képviselő meghívására 2009. február 14-én Nagyváradra érkezett **Schmitt Pál** EP-képviselő a Partiumi Egyetemi Sportklub által szervezett Sportbálra, melynek előbbi a házigazdája, utóbbi a fővédnöke. Közös sajtótájékoztatójukon **Szilágyi Zsolt**, Tőkés László kabinetfőnöke köszöntötte a „két listavezetőt”, hiszen, mint rámutatott, míg Schmitt Pál a Fidesz EP-listáját, addig Tőkés László a Magyar Összefogás Listáját vezeti itt Erdélyben.

A közös sajtótájékoztatón kifejtették azon elhatározásukat, miszerint a szolidaritásra, a keresztyén gyökerekre és a közös nemzeti gondolkodásra fogják alapozni kampányukat.

Tőkés László elsőként **Marian Cozma** halálával kapcsolatosan részvétét fejezte ki, viszont kiemelte, hogy e tragikus ügy kapcsán mennyire jó volt érezni a román, a magyar, a szerb, valamint más, kárpát-medencei nemzetiségek együttérzését és szolidaritását. „Jó volna, ha a politikában is a mi népeink között ez a szellem uralkodna” – fogalmazott.

Az erdélyi magyarok európai képviselője kijelentette: „Megtiszteltetés számomra, hogy Nagyváradon köszönhetem a magyar néppárti lista vezetőjét, Európai Parlament-i kollégámat, aki 2007 végétől, vagyis az európai képviselőségem kezdetétől szeretettel segített tanácsaival, és az Európai Parlamentben is jó munkakapcsolatot ápolunk. Kiemelkedő példája ennek a 2008-as évi nemzetközi Biblia-kiállítás az Európai Parlament brüsszeli épületében, hiszen az ötletgazda épp Schmitt Pál volt, és a későbbiek során is mindenben segítette a kiállítás megvalósulását.” – fűzte hozzá a püspök. „Sport, kisebbségpolitika, kereszténység – három szóban így foglalhatom össze azt, ami a mai napon is összeköt bennünket. Egy nemzeti válogatottban játszunk, mondhatnám magyarosan, sőt, ha Schmitt Pál olimpiai bajnok műfajára gondolunk, akkor azt gondolom, hogy bajvivői vagyunk, bajvivői lehetünk a demokráciának, közös ügyeinknek.”

Tőkés László emlékeztetett: az Európai Parlamentben nemrégiben az ezeréves gyulafehérvári egyházmegye kapcsán előterjesztéssel élt, mely szerint a **Gyulafehérvári** Főegyházmegye Millenniumi Emlékévének 2009. szeptember 29-i zárónapját az Európai Unió iktassa be jövő évi nemzetközi eseménynaptárába, illetve kezdeményezte az ősi gyulafehérvári székesegyháznak és az érseki palotának a kulturális világörökség részévé való nyilvánítását. Az idén jó alkalom mutatkozik arra is, mondta Tőkés László, hogy az erdélyi egyházmegyével egyidőben alapított pécsi egyházmegye ünnepét is iktassák be az európai eseménynaptárba, illetve nyilvánítsák a világörökség részévé. Egyébként **Pécs** és **Nagyvárad** a nemrégiben újratemetett Janus Pannonius személyén keresztül is összeköthető, hiszen nagy költőnk nagybátyja, az akkori váradi püspök helyettese is volt egy ideig, mielőtt pécsi püspökké nevezték volna ki – adalékolta Tőkés László.

Schmitt Pál, a magyarországi néppárti listavezető köszönetét fejezte ki Tőkés Lászlónak, hogy erre a jeles napra Nagyváradra invitálta.

A sportbárlól szólva Schmitt Pál elmondta, hogy nagy megtiszteltetés számára olyan emberekkel együtt farsangolni, akik a szolidaritást, az egy csapatban való játékot nem csak mondják, hanem a gyakorlatban meg is valósították, meg is valósítják. A sport az embert a szolidaritásra és az összetartozásra egyaránt megtanítja. Marian Cozma sajnálatos és tragikus halálát követő mély részvét is ezt igazolja. „Táviratban fejeztem ki együttérzésemet a Román Olimpiai Bizottság elnökének, és rajta keresztül a sportot szerető embereknek.”

„Kettős céllal érkeztem az Önök városába – mondta Schmitt Pál –. Elsőként szeretném kifejezni nagyrabecsülésemet Tőkés László barátomnak, aki a magyar összefogás listáját vezeti. Ha minden igaz, akkor pár hónap múlva Tőkés László is az Európai Néppárt frakciójának tagjaként képviselheti a kárpát-medencei magyarság érdekeit a parlamentben. Én már tapasztalatból tudom, hogy milyen nagy felelősség listát vezetni, hiszen 2004-ben a magyarországi összefogás listáját vezettem, és akkor kiadtuk a jelmondatunkat: „Csak együtt sikerülhet!” Bizton állíthatom, hogy ez volt az akkori sikerünk egyik záloga. Éppen ezért fontosnak tartom azt az összefogást, melyet most Tőkés László képvisel, ami nem csak feladat, hanem lehetőség is egyben. Lehetőség arra, hogy Székelyföldtől Partiumig, Romániától Brüsszelig a magyar nemzet közös gondolatait kifejezésre juttassa. A mi jelszavunk 2009-ben: Magyarország többre képes! Mi ezen jelmondatot tűzzük a zászlónkra, hiszen az egykori élharcosból egy rossz kormányzati politika miatt sereghajtóvá váltunk. De hisszük és tudjuk, hogy valójában Magyarország igazán többre képes. Gondolom és tudom, hogy a Romániában élő magyar embereket sokkal több minden köti össze, mint ami elválasztja. Ezért gondolom, hogy Erdély is többre képes.” Az ezeréves pécsi és erdélyi püspökségek megalapításának együttes ünneplése ismét lehetőséget ad arra az Európai Parlamentben, hogy keresztény gyökereinket és összetartozásunkat az unió felé is kifejezzük – zárta beszédét az Európai Parlament Magyar Néppárti Delegációjának elnöke.

Nagyvárad, 2009. február 14.

A kiújuló romániai magyarellenességről

Traian Băsescu államelnök Székelyföld területi autonómiájával kapcsolatos budapesti és hazai kijelentései joggal keltettek felháborodást a magyar közvéleményben. Alkotmányosnak álcázott, diktatórikus megnyilatkozásai viszont még az **RMDSZ**-t is ráébresztették autonómia-„politikája” mintegy másfél évtizedes tévedéseire és mulasztásaira – és ennek köszönhetően késznek mutatkozik annak felülvizsgálatára.

Băsescu elnök provokatív magatartásának és autonómiaellenes állásfoglalásainak egy másik kedvező hozadéka az, hogy a területi önrendelkezés kérdése a politikai közvélemény homlokterébe került, és nyilvánvalóvá vált, hogy azt többé nem lehet szőnyeg alá seperi.

Harmadsorban annak is csak örvendeni lehet, hogy az újra visszatérő magyarellenesség keltette közös veszélyérzet **összefogásra** készíti a megosztott erdélyi magyarságot. Ennek kimagasló példaként értékelhetjük a 2009. február 9-i, sepsiszentgyörgyi tüntetést, mely a magyar történelmi egyházak szervezésében, a politikai és a civil szféra bevonásával közel tízezer embert volt képes megmozgatni és a jó ügy mellé állítani. A **Magyar Polgári Párt** és az RMDSZ területi és helyi szervezetei ebben meghatározó szerepet játszottak.

A kedvező fejlemények mellett viszont azt sem téveszthetjük szem elől, hogy a román politikában újból az asztalra került a „nacionalista kártya”. Traian Băsescu leleményes válaszként a sepsiszentgyörgyi **petíció** székelyföldi román betelepítésekre vonatkozó passzusára, valamint a magyar intézményvezetők leváltásának vádjára – egyenesen **„etnikai tisztogatással”** vádolta meg a székelyeket. Reá való hivatkozással, ugyanezt a rágalmat hangoztatja az a kolozsvári **választási röpcédula**, melyet a Demokrata Párt jelképével ellátva szórtak nagy példányszámban, a következő felhívással: „Február 15-én légy ROMÁN. Ne szavazz a kolozsvári magyar polgármester-jelöltekre!”

Román újságírók véleménye szerint is igen valószínű, hogy a **magyarellenesség** felmelegítése immár a választásokra: a közelgő európai, valamint az őszi elnökválasztásra tekint. A szavazatvádaszokat uszító tevékenységükben az európai uniós környezet sem zavarja...

Tőkés László európai parlamenti képviselő minderre mellékelt felszólalásában – ez esetben, kivételes módon, román nyelven – hívta fel a figyelmet a Parlament plenumán.

Az RMDSZ EP-képviselőivel való egyeztetésnek megfelelően mind az RMDSZ, mind Tőkés László írásbeli megkereséssel fordul Pöttering elnökhöz ebben az ügyben.

Felszólalás

a kiújuló romániai magyarellenesség tárgyában

Jelek szerint az őszi parlamenti választások és a kormány megalakulása felállása nyomán **Romániában** – Szlovákiához hasonlóan – a politikai életbe újból visszatért a **magyarellenesség**.

Az erdélyi magyar egyházak által szervezett, 2009. február 9-i, sepsiszentgyörgyi tüntetés ez ellen emelte fel a szavát. Tíz pontos **petíciójukban** ezrek követelték – egyebek mellett – a székelyföldi etnikai arányok mesterséges megváltoztatására irányuló román betelepítések leállítását.

Traian Basescu elnök viszont – abszurd módon – a székely magyarokat vádolta meg románellenes **„etnikai tisztogatással”**. Ugyanakkor a kolozsvári helyi választás alkalmával terjesztett **„demokrata”** röpcédulákon ugyanezzel a rágalommal uszítottak a magyar polgármesterjelöltek ellen.

„Bagoly mondja verébnek: nagyfejű” – idézhetjük a népi mondást. Felhívom az Európai Parlament figyelmét, hogy Romániában – burkolt módszerekkel – tovább tart Erdély **elrománosítása**, etnikai arányainak a megváltoztatása.

Hans-Gert Pöttering elnök úrnak ugyanakkor – a tüntetők kérésére – eljuttatom a székely közösség petícióját, melyet az idézett röpcédulával együtt ezennel mellékelek.

Brüsszel, 2009. február 18.

Tőkés László nyilatkozata a székelyföldi nagygyűlés kapcsán

A **Királyhágómelléki Református Egyházkerület** Igazgatótanácsa 2009. február 6-i Határozati állásfoglalásában arra szólítja fel erdélyi politikai és közéletünk szereplőit, hogy „maradékátalanul fogjanak össze nemzeti közösségünk autonómiájának megvalósítása érdekében”. Az európai parlamenti választásokra tekintő állásfoglalás híven kifejezi Egyházkerületünk következetes kiállását nemzeti közösségünk ügye mellett – egyenes folytatásaként és részeként annak az egyházi közéleti szerepvállalásnak, mely a 2003. február 1-i, szatmárnémeti rendkívüli egyházkerületi közgyűlés révén az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** és a **Székely Nemzeti Tanács** megalakulásához vezetett.

Az egyházi ökumenikus közéleti-politikai szerepvállalásnak kiemelkedő példája az a 2009. február 8-i, **sepsiszentgyörgyi nagygyűlés**, melyet a székelyföldi magyar intézményvezetők kormány általi leváltása elleni fellépésként a történelmi magyar egyházak kezdeményeztek és szerveztek. Nagy erdélyi püspökünk, **Márton Áron** önkényes bebörtönzésének 60. évfordulóján ismételten beigazolódott, hogy nemzeti közösségünk – saját híveik – létbevágó kérdéseiben **Egyházaink** nem hallgathatnak. A „politikai váltógazdálkodás” esetleges viszonyai között újból meggyőződhattünk arról, hogy erdélyi magyarságunk és Székelyföld önrendelkezéséért küzdő népünk továbbra is számíthat egyházainkra.

A sepsiszentgyörgyi nagygyűlés több más **tanulással** is szolgál számunkra, melyek a következők:

- Újból bebizonyosodott, hogy önmagában a **pártalapú politizálás** nem célravezető út az erdélyi magyarság számára. Az ellenzékbe szorított **RMDSZ**-nek revideálnia szükséges eddigi politikáját, mely egyetlen lapra, a kormányzati részvétel konjunkturális körülményeire tette fel közösségünk ügyét. A legutóbbi választások nyomán kialakult helyzet bebizonyította az ún. politikai váltógazdálkodásra, illetve pártpolitikai algoritmusra alapozó,

kijárási politika tarthatatlanságát. Hosszú távon csak az számít tényleges eredménynek, amit **törvények által** és **intézményesült formában** kivívunk magunknak.

- A kialakult áldatlan helyzet nyilvánvalóvá teszi a minden áron való kormányzati részvétel jelenlétére **csapdahelyzetet**. Több mint egy évtizede tartó kormánytagsága, illetve kormányközeli politikája következtében az RMDSZ akaratlanul is annak a többségi jogfosztó politikának vált részesévé, mely ellen – a sepsiszentgyörgyi nagygyűlésen résztvevő képviselői által – jelenleg tiltakozik. Amint már többen, többször is régen elmondták: az RMDSZ sok tekintetben nem annyira **tagja**,

Foto: Márkó László

hanem inkább **foglya** volt a román kormányoknak – amikor is kénytelen-kelletlen asszisztált a nacionalista elnyomó politika azon gyakorlatához, mely ellen a Szentgyörgyön elfogadott **tíz pontos petíció** tételes módon tiltakozik.

- A kialakult magyarellenes politikai kurzusnak **önbírálatra** kell készítenie az RMDSZ hivatalos vezetőit. A szervezet egyik volt minisztere a nagygyűlés alkalmával – egyébként nagyon helyesen – azt jelentette ki, hogy: **„Egy család tagjai vagyunk”**. Régebben, amikor az erdélyi magyar összefogást az RMDSZ-pártegység címen rendre visszautasították, sőt az autonómia-párti és a polgári aktivistákat kizsájtották: nem voltunk „egy család” tagjai?! Egyik székely megye tanácsi elnöke most **„lármafák gyűjtására”** biztatja a magyarokat. Joggal vetődik fel a kérdés, hogy ugyanő és társai megelőzőleg miért

jártak az élen az általuk „egységbonítóknak” titulált nemzettársaik gyűjtotta „lármafák” oltogatásában?!

Remélünk kell, hogy a történelmi egyházaink elkötelezett támogatását igénybe vevő „átigazodókból” ez alkalommal nem az ellenzékbe szorult párt érdeke, hanem az igazi nemzetföltés beszél.

- Világosan kell látnunk, hogy az **arányos etnikai képviselő** kérdése nem újkeletű – nem csupán a jelenlegi DLP–SZDP kormánykoalíció regnálásának a velejárója. Ugyanez mondható el „az irányított, nyílt vagy burkolt betelepítések”, „a militarizált egységek bővítése”, Székelyföld „gyarmatosítása” vonatkozásában. Az RMDSZ-nek előnyösnek mondott

kormányzati pozíciójában is vállalnia kellett volna a felsorolt magyarellenes jelenségekkel szembeni kiállást. A küszöbön álló erdélyi magyar összefogás keretében erre nézve is megállapodásra van szükség.

- Azt is látnunk kell, hogy az **intézményvezetők magyar illétősége** önmagában még nem érték és nem érdem. Az autonómia céljából meghirdetett helyi népszavazások el-

len egy magyar prefektus éppen úgy felléphet, mint **Codrin Munteanu**. Mint ahogyan a megalkuvásra hajlamos magyar intézményvezetőkből sem sok haszna van a magyarságnak. Ezen a téren tehát az etnikai hovartozás mellett a **szakmai hozzáértés**, valamint az **erkölcsi-politikai hitelesség** éppen olyan fontos. Ne keltünk etnikai kérdést ott, ahol nem – csak – arról van szó. Egy hiteles magyar politikával támasszuk alá és képviseljük jogos követeléseinket.

Amint a nagygyűlés egyik szónoka mondotta: nem szabad túrnunk, hogy **Akháb király Nábót** szőlőjét elorozza. Az előirányzott következő székely nagygyűlésen is politikai tisztánlátással és maradéktalan erkölcsi tartással álljunk ki **örökségünk** védelmében és közös **céljaink** képviselőjében!

Brüsszel, 2009. február 10.

Folytatódik a csángómentő mozgalom

2009. február 16.

Az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** (EMNT) testvéri szeretettel és szolidaritással viseli szívén és hordozza gondjában a moldvai csángómagyarok sorsát. Emberi méltóságunk és nemzeti önazonosságunk tudatában az európai demokrácia és jogállamiság, az emberi- és a kollektív kisebbségi jogok világában túrhetetlennek és tarthatatlannak ítéli, hogy egy európai uniós országban, Romániában a csángóknak még a pusztán nemzeti hovatarozását is tagadják, és ezt az ősi magyar népi közösséget erőltetett asszimilációnak vetik alá.

Az EMNT – összefogva mindazon erővel, melyek a csángómagyarok ügyében fáradoznak –, a nemzeti önvédelem és a közösségi önrendelkezés szellemében felemeli szavát, és a 2008-as, kolozsvári Jubileumi Ülésén hozott határozata értelmében **stratégiai programot** hirdetett az identitásukban fenyegetett moldvai csángók védelmében. Ennek jegyében a 2009. január 16-i **III. Van Kiút** konferencián, Nagyváradon meghirdették a kiemelten a csángómagyarok anyanyelvi oktatásának kiteljesítését célzó adománygyűjtést. Ugyanezt megismételték 2009. február 7-én Budapesten, a **13. Csángó Bál**on.

A csángómagyarok évek óta zajló oktatási programjának már kézzelfogható eredményei vannak, azonban a hivatalos állami szervek, valamint a helyi egyházi hatóságok a mai napig akadályozzák a folyamatban lévő anyanyelvi programot.

Ezen tárgykörben Tőkés László püspök, EP-képviselő a legutóbbi, Bákó megyei Szitás történetek miatt levelet írt **Petru Gherghel** megyéspüspök úrnak, személyes védelmét kérve a meghurcolt csángó gyermekek és családjaik számára (a levelet mellékeljük).

2009. február 20-án, Nagyváradon **Csángó Napra** kerül sor, mely-

nek keretében az EMNT műhelymunkára hívta a csángómagyar oktatási program résztvevőit és szakértőit, az oktatási stratégia jobbá tétele érdekében. Kellő összefogás és segítség esetén még több száz, esetleg több ezer csángómagyar fiatal élhetne a magyar nyelvtanulás lehetőségével.

denekelőtt közös keresztyén hitünknek, a szeretet evangéliumi parancsolatának mond ellent. Lehetetlen és minden igaz hitű keresztyén ember számára elfogadhatatlan, hogy Krisztus szolgáló magyarellenes érzéseket szítsanak híveik között, akik semmi egyebet, semmi rosszat nem akarnak, hanem csak azt, hogy atyáik nyelvét megtanulják, és ezen a nyelven dicsérik az Istent.

Másodsorban az ellen az intolerancia ellen emelem fel a szavam, amely szögesen ellentmond az európai vallási türelem és a Főtisztelendőség Egyháza által is hirdetett ökumenikus testvériség szellemének, illetve – ezzel együtt – az EU-tagország Románia törvényeinek.

Európai parlamenti képviselőként hadd említsem meg, hogy Románia maga is ratifikálta a Kisebbségi vagy Regionális Nyelvek Európai Chartáját, melynek értelmében a csángómagyarok nyelvét mind kisebbségi, mind regionális minőségében teljes védelem illeti meg – arról nem is beszélve, hogy a magyar, a román nyelvvel egyenrangú módon, az egyesült Európa egyik hivatalos nyelve. Ráadásul az sem elhanyagolható körülmény,

hogy az európai többnyelvűség és multikulturális politika főfelelőse az Európai Bizottságban éppen a mi hazánkfia, Leonard Orban főbiztos.

Főtisztelendő Püspök úr!

Mindezeket figyelembe véve, tisztelettel kérem, hogy vegye személyes védelmébe a magyar nyelvtanulást ért meghurcolt szitási gyermekeket és családokat, és vegye elejét annak, hogy bármelyik moldvai csángó gyülekezetében hasonló önkényes túlkapások és nacionalista visszaélések történhessenek.

Úgy ítélem, hogy ezek az ügyek méltán tarthatnak számot a Szent-szék, valamint az Európai Unió érdeklődésére. Viszont erre semmi szükség nincsen, hogyha ezt a súlyos problé-

Az EMNT szeretettel meghívja Önt
HEGEDŰS DÓRA
fotóművész
MOLDVA – LÉTKÖZ
című kiállítására

Tőkés László püspök levele Petru Gherghel megyéspüspökhöz

Főtisztelendő Püspök úr!

Engedje meg, hogy Krisztusba vetett hitünk közösségében, a keresztyéni testvéri őszinteség szellemében, ezúton – nyilvános formában – keressem meg Önt, a legutóbb, a Bákó megyei Szitás faluban történtek ügyében. Az ottani plébános valóságos ellenséges hadjáratot indított a magyar nyelv iskolán kívüli, semmilyen törvénybe nem ütköző oktatása ellen – olyannyira, hogy még a ministrálástól is eltiltotta azokat a gyermekeket, akik magyarórára járnak. Ez nem az első hasonló eset Főtisztelendőség egyházmegyéjében, a csángómagyar gyülekezetekben.

Ez az eset, illetve bánásmód min-

▶ *mát – az anyanyelv iskolai és egyházi használatának a kérdését – idehaza meg tudjuk oldani. Kész vagyok bármikor találkozni a Főtisztelendő Püspök úrral, hogyha ezzel használni tudok a csángók ügyének megoldásában és egyházi kapcsolataink építésében.*

Isten gazdag áldását kérve a Püspök úr életére és szolgálatára, szeretettel küldöm testvéri jókívánságaimat – in Christo:

Tőkés László püspök
EP-képviselő

Petru Gherghel megyéspüspök válaszevele

Tőkés László püspök úr!

Az Ön 2009. február 9-én, e-mailben küldött levelére válaszolva szeretném elmondani, hogy megleptek az abban felsoroltak, akárcsak az, hogy önt foglalkoztatják a Jászvásári Egyházmegye római katolikus hívei, és amint az természetes volt, helyszíni vizsgálatot rendeltem el.

Küldöttünk megállapításai, akárcsak a helybéli plébános, a szitási (Nicorești) közösség által nagyra tartott lelkipásztor, Inocențiu Arcana írásos nyilatkozata azt mutatják, hogy senki sem ellenzi az iskolai, törvényes keretek közötti, szervezett magyarórát, ha ezt kéri és ez szükséges, ahogyan senki sem ellenzi az angol, francia, német, olasz stb. nyelvórák megtartását sem. Az iskolai tantervet a tanügyi előírásoknak és az iskola, valamint a közösség valós szükségleteinek megfelelően állítják össze.

Ami a szitási plébános és más, ön által említett papok viszonyulását illeti, nem igazolódott, hogy létezne „egy valódi ellenséges kampány a magyar nyelvű oktatás ellen”. Inkább az figyelhető meg, hogy a plébános lelkipásztori gondossággal őrködik a reá bízott egyházközségben a hívek nyugalma, erkölcsé és hite fölött.

Az említett egyházközségben végzett elemzések nem mutatták ki, hogy a plébános valamely nyelv tanulását ellenezné, legkevésbé a magyar nyelvét, főleg, mivel a településről sokan Magyarországon dolgoznak. A megkérdezett hívek sem úgy értékelték, hogy a plébános fellépett volna a nyelv ellen, hanem a faluba érkezett két személy munkamódszereitől óvta őket, amelyek gyanakvást keltettek és keltenek.

Egyébként természetes, hogy a magyarokat testvéreinknek érezzük, akikhez nemcsak a történelmi konjunktúra révén kötődünk, hanem a földrajzilag és a felekezetiileg is. Hasonlóképp meggyőződéseim, hogy mindenkinek joga van saját nyelvén dicsérni az Urat, és főképp – remélem, egyetért –, hogy az embereket akként kell tisztelni, aminek magukat vallják. Igaz, ön szitási és más falvakbeli „csángó magyarokról” beszél, de a román állam által végzett népszámlálások azt mutatják, hogy ők, nagy többségükben románnak és katolikusnak vallották és vallják magukat.

Remélem továbbá, hogy egyetért velünk abban, hogy az embereket más, kívülről érkezett személyeknek nem kell szítaniuk, és nem jó feldúlani nemzetiségükre vagy az általuk beszélt nyelvre vonatkozó meggyőződéseiket. Nagy tisztelet jele lenne megbízni nyilatkozataikban, abbéli képességükben, hogy megtartsák szokásaikat, megőrizték hitüket és békességben éljenek mindenkivel.

Nem hiszem, hogy nyelvjárásuk vagy az általuk beszélt nyelv megőrzésében szolgálatot tesznek nekik, amikor kívülről más értékeket ajánlanak nekik, mint amelyeket éreznek és kinyilvánítanak.

Egyébként a Jászvásári Egyházmegyében nekünk nincsenek „csángó magyar” egyházközségeink, ahogyan ön

levelében kijelenti, hanem mindig is római katolikus hívek alkotta egyházközségeket emlegettek. Tehát a mi kötelességünk az, hogy azon a nyelven szolgáljuk hívő népünket, amelyet mindannyian ismernek, tiszteletben tartva minden más nyelvet, amelyet használnak, jól tudva, hogy a Katolikus Egyház nem kötődik egyik vagy másik nyelvhez, hanem valamennyit Isten ajándékaként értékeli.

Továbbá úgy hiszem, kötelességünk – a hagyományok, a kulturális örökség és a hit megőrzése mellett – felszámolni a tájainkon élők közül sokakat sújtó szegénységet: a rossz utakat, az embert megillető életvitelhez szükséges korszerű eszközök hiányát, a kezdetleges eszközökkel zajló földművelést, az otthonuktól kényszerűen távol vállalt munkát családjuk fenntartása érdekében, valamint azt, hogy nehezen elérhetőek számukra a különféle iskolák és a mai társadalmi funkciók stb. Mindezek egyformán fájdalommal töltötenek el és foglalkoztatnak.

Reménykedve, hogy Önnek – tisztségei birtokában – sikerül nagyobb mértékben hozzájárulnia a szegénység és nyomorúság felszámolásához ezeken a vidékeken, híveink életkörülményeinek javításához és fejlesztéséhez, és bízva abban, hogy ezekről az áldásos dolgokról még beszélgetünk, kívánom önnek Isten áldását és kegyelmét.

Tisztelettel és testvéri szeretettel:

Petru Gherghel
jászvásári püspök

Jászvásár, 2009. február 26.

Csángó Nap Nagyváradon

Csángó Nap Nagyváradon

Az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** – a 2008-as Jubileumi Ülésén hozott határozatának megfelelően – 2009. február 20-án Csángó Napot szervezett Nagyváradon, a Királyhágomelléki Református Egyházkerület Székházában. A nemzetstratégiai prioritásként kezelt „csángómentő mozgalom” újabb állomásán ezúttal szakmai tanácskozást tartottak a leginkább érintettek bevonásával, jelen voltak a Moldvai Csángómagyarok Szövetségének képviselői, **Barta András** és **Csillag Levente** alelnökök, **Hegyeli Attila**, a csángó oktatási program vezetője, **Duma András**, a Szeret-Klészse Alapítvány elnöke, **Nyisztor Ilona**, a Pusztainai Közösségi Ház vezetője, **Hegedűs Dóra**, a a Keresztszülők a Moldvai Csángó Magyarokért Egyesület elnöke, **Gyöngyössy Lajos**, a Keresztszülők a Moldvai Csángó Magyarokért Egyesület alelnöke, **Bogdán Tibor**, a Máltai Szeretetszolgálat Csángó Koordinációs Csoportjának vezetője és **Pozsony Ferenc**, a Kriza János Néprajzi Társaság elnöke. A találkozót megtisztelte jelenlétével **Barabás János**, Magyarország kolozsvári konzulja is.

A **Szilágyi Zsolt** EMNT-alelnök moderálásával folytatott tanácskozás egyik legfontosabb következtetéseként elhangzott: ki kell bővíteni a csángómagyar fiatalok számára indított anyanyelvi oktatási programot, mert a jelenlegi mintegy 1500 magyarul tanuló csángó gyer-

mek mellett csak Bákó megyében még további – hozzávetőlegesen – 9.000–10.000-re tehető azon csángómagyar gyermekek száma, akik tudnak vagy értenek még magyarul.

Tőkés László püspök, EP-képviselő kiemelte: a csángó-ügy nemzetstratégiai prioritást kell, hogy élvezzen. Erdélyi közösségünk „felelőssége” is felelős a csángómagyarok mostoha sorsáért, ráadásul az utóbbi időben teljesen ráhagyottunk az anyaországi segítségre, pedig nekünk is tennünk kell és lehet az érdekükben. Az erdélyi magyarok európai képviselője adalékolta: nemrégiben **Alexandru Nazăre** és **Marian Jean-Marinescu** román EP-képviselők a szerbiai, Timok-völgyi románok védelmében két írásbeli nyilatkozatot terjesztettek elő az Európai Parlamentben. Tehát ebben az esetben több minden összeköt bennünket, mondta Tőkés László, használjuk ki ezt a helyzetet, és érjük el közösen az Európai Unióban, hogy kiemelt figyelmet fordítsanak a már identitásukban is veszélyeztetett nemzeti közösségekre.

A tanácskozás végén a résztvevők egy közös **Nyilatkozatot** fogadtak el. Ezután a résztvevők testületileg átvonultak a KREK Székház Pincegalériájába, ahol megnyitották **Hegedűs Dóra** *Moldva – Létköz* című fotókiállítását, valamint bemutatták **Pataki János**: *Csángók – az elfelejtett magyarok* című könyvét.

Nagyvárad, 2009. február 21.

NYILATKOZAT

„Minden magyar felelős minden magyarért”
(Szabó Dezső)

Emberi méltóságunk és nemzeti önazonosságunk tudatában az európai demokrácia és jogállamiság, az emberi- és a kollektív kisebbségi jogok világában túrhathatlannak és tarthatatlannak ítéljük, hogy egy európai uniós országban, Romániában a csángóknak még a pusztán nemzeti hovatartozását is tagadják, és ezt a magyar népi közösséget erőltetett asszimilációnak vetik alá.

A nemzeti közösségek védelme európai ügy. „Európa különböző országaiban és régióiban a regionális vagy kisebbségi nyelvek védelme és fejlesztése fontos hozzájárulás egy olyan Európa felépítéséhez, amely a nemzeti szuverenitás és a területi integritás keretei között a demokrácia és a kulturális sokrétűség elvein alapul” – áll a **Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájában**. Ugyanezen aggodalomtól vezettetve például nemrégiben **Alexandru Nazăre** és **Marian Jean-Marinescu** EP-képviselők két írásbeli nyilatkozatot terjesztettek elő a szerbiai, Timok-völgyi románok védelmében. Írásbeli nyilatkozataikban aggodalmukat fejezik amiatt, hogy a szerbiai Timok-völgyben élő román kisebbségtől megtagadják egyik alapvető jogát, vagyis azt, hogy saját anyanyelvén tanuljon, és kéri az Európa Tanácsot és az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki konkrét cselekvési tervet a román tanítási nyelv védelme érdekében.

A román európai parlamenti képviselők sem kérnek kevesebbet, mint amit mi kérünk! A nemzetiségi közösségeink iránti aggodalom és felelősség lehetne az a híd, amely összeköthet bennünket az egész Kárpát-medencében, a sorsközösség vállalása teheti érzékenyebbé a társnemzeteket egymás problémái iránt. Jó alkalom mutatkozik arra is, hogy felhívjuk a többségi nemzet figyelmét arra: ne alkalmazzunk ketős mércét!

A csángómagyarok védelme ugyanakkor nemzetstratégiai ügy is. A csángó-ügynek nemzetpoliti-

Csángómentés

► kai szempontból éppen olyan fontosságot kell tulajdonítanunk, mint – példának okáért – az erdélyi magyar egyetem létrehozásának vagy Székelyföld területi autonómiájának – és érdekükben cselekvő módon kívánunk fellépni. **Domokos Pál Péter** írja: „Ha csak annyit gondoltok a csángókról, míg elég egy gyufaszál, már sokat tettetek.” A csángómagyarok gondjainak orvoslását nem várhatjuk csak és kizárólag az Anyországától – nekünk is mindent meg kell tennünk.

Üdvözljük az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** (EMNT) 2008-as, Jubileumi Ülésén a nemzeti önvédelem és a közösségi önrendelkezés szellemében elfogadott határozatát. A „csángómentő mozgalom” azonban nem merülhet ki adományok gyűjtésében, és eseti segítségnyújtásban – az ezelőtt tíz évvel megfogalmazott Csángó Cselekvési terv alapján stratégiai tervet dolgozunk ki.

Alapvető fontosságúnak tartjuk – az asszimiláló csángómagyarság revitalizációja érdekében is –, hogy a csángómagyar közösség számára életbe léptetett és jó eredménnyel szolgáló **anyanyelvi oktatási program tovább folytatódjon**, és mindent megteszünk annak érdekében, hogy a most már mintegy 1500 magyarul tanuló csángómagyar gyermek létszáma a lehetséges mintegy 9.000–10.000-re emelkedjék.

Szükségesnek tartjuk, hogy a **Moldvai Csángómagyarok Szövetsége** és az EMNT közösen dolgozzon

ki oktatási segédanyagot a csángómagyarok történetéről és jelenlegi helyzetéről annak érdekében, hogy erdélyi ifjúságunkat megerősítsük a nemzeti szolidaritás érzésében és a közös felelősségvállalásban.

Külön felhívjuk a figyelmet az Erdélybe származott csángómagyarok helyzetére, és szorgalmazunk egy számukra készítendő oktatási és kulturális programot.

Azzal a megkereséssel **fordulunk a hazai és külföldi egyházakhoz**, hogy az ökumenikus kapcsolatok keretében az evangéliumi szeretet és a bibliai jogosság szellemében tevékeny módon támogassák a csángómagyarok nemzeti kisebbségi, vallási- és anyanyelvi jogainak az elismertetését.

Közismert, hogy a vallás, a hit rendkívüli jelentőséggel bír a csángók életében – meggyőződésünk viszont, hogy ezzel a kincssel nacionalista egyoldalúsággal nem szabad visszaélni.

A csángók nagy barátja, Domokos Pál Péter előtt tisztelegve idézzük záróként az ő, 1931. június 23-án, Csíksomlyón elhangzott hitvallását: „Ha egyetlen szívet, egyetlen gondolkozó főt, csángómagyar testvéreink iránt megindíhattam, ha 100.000 ma is élő magyar testvér sorsa legalább egyetlen embert tettekre készítet, úgy teljes célomat elértem.”

Nagyvárad, 2009. február 20.

A Tanácskozás Résztevői

„Kiáltok Hozzá az erőszak miatt...”
(Habakuk 1,2)

A nemzetközi hírű román kézilabda-játékos, **Marian Cozma** brutális meggyilkolásának híre mind a magyarországi, mind a romániai közvéleményt megrázta. A segítségére siető **horvát** és **szerb** csapattársak életveszélyes bántalmazása Kárpát-medencei közügygé emelte a tragikus veszprémi esetet, mely egyben a felszín alatt parázsló **cigánykérdést** is a felszínre vetette.

Tökés László püspök, európai parlamenti képviselő levél útján fejezte ki őszinte részvétét a román sportoló gyászoló családjának. A méltán megbecsült játékos személye a sport szeretet- és közösségformáló erejét testesítette meg románok és magyarok között. Lesújtó, hogy a sportszerű küzdelem bajnoka, az örökké vidám Marian a Magyarországon – és térségünkben – egyre inkább elhatalmasodó erőszak vétnél áldoztatá vá lett.

A veszprémi eset nem előzmény nélkül való. Tavaly európai képviselőnk **a kaposvári diákgyilkosság** kapcsán emelte fel szavát az utcai és iskolai erőszak ellen, mely az erkölcsi válságba süllyedő magyar társadalmon eluralkodott, s mely a közrend és a közbiztonság teljes széttűlésével fenyeget. A móri mézszárlás, a hírhedt olaszlisztkai tanárgyilkosság és a kiskunlacházai diáklány megölése ugyanebbe a sorba és jelenségkörbe illeszkednek.

Tökés László ezúttal is a – nemzetközi terrorizmussal rokon – **hétköznapi terror elleni felhívással** fordul a közvéleményhez, a szeretet kultúráját állítva szembe a pusztítás embertelenségével:

„Kiáltok Hozzá az erőszak miatt” – a prófétai imádság erejével, a **cselekvő összefogásban** kell a vigasztalást és a kiutat keresnünk! Az isteni irgalom és a krisztusi szeretet, a keresztény szolidaritás és az európai tolerancia szellemében vessünk végre gátat a gyűlölet, az indulat és az erőszak mértéktelen elharapózásának és további térhódításának – ez hitünk és egyházaink istenes üzenete a „félelmes szívűekhez”, minden jóakarátú emberhez.

Nagyvárad, 2009. február 11.

A lettországi orosz kisebbség helyzete

Kiállítás az EP-ben

Az Európai Parlamentben 2009. február 24-én **Tatjana Zdanoka** lettországi orosz nemzetiségű európai parlamenti képviselő szervezésében egy kiállítás megnyitójára került sor, melynek célja a Lettországból élő, több mint félmillió orosz kisebbség helyzetének a bemutatása volt.

A kiállítás megnyitóján részt vettek és beszédet tartottak **Tőkés László** EP képviselő, **Gérard Onesta**, az Európai Parlament alelnöke, **Nelly Maes**, az Európai Szabad Szövetség (EFA) elnöke, valamint **Giulietto Chiesa** olasz- és **Tabajdi Csaba** magyarországi képviselők.

Tőkés László beszédében gratulált a kiállítás szervezőjének, hangsúlyozva, hogy a nemzeti kisebbségek védelmét illetően hasonlóan gondolkoznak. Meggyőződése, hogy ha nem találnak megfelelő megoldásokat a kisebbségek védelmére a saját régiókban és az Európai Unió minden országában, akkor előrehaladás sem várható az európai integráció terén. Ennek érdekében közösen kell megoldásokat keresniük a többség és kisebbség viszonyának megfelelő rendezésére. Sajnos, a kisebbségi közösségek kulturális és nyelvi jogainak védelme terén még mindig igen keveset sikerült elérni. Minden közösségnek sajátos megoldásra van szüksége, melyek leginkább illeszkednek a saját jellegzetességeikhez, társadalmi és politikai helyzetükhöz, illetve szükségleteikhez. Ennek érdekében példát kell venniük Európa más országairól, melyekben sikerrel alkalmazzák a különböző kisebbségvédelmi modelleket.

A kiállítás megnyitóját követően Tőkés László részt vett az EP Kisebbségvédelmi Frakcióközi Munkacsoportjának ülésén, mely ez alkalommal szintén a lettországi orosz kisebbség helyzetét tűzte napirendjére. A megbeszélésen egy népes lettországi orosz küldöttség is részt vett. **Nelly Maes** elnökszövegében a flamand-vallon együttélés közösen elfogadott szabályait vázolta. Európa értéke annak sokszínűségében rejlik, ezért minden nemzeti kisebbség védelméről egyformán gondoskodni kell - hangsúlyozta a flamand politikusként.

Tőkés László kényes és összetett ügynek nevezte a lettországi oroszok helyzetét. Erdélyi magyarként – szemben a túlnyomó román többséggel – teljes mértékben megérti őket. A kisebbségi kérdés rendezésében sajnálatosan fontos szerepet játszanak az **előítéletek**. A magyarok között például két forradalom – az 1848-as és az 1956-os – leverése miatt alakult ki erőteljes oroszellenesség. Hasonlóképpen, a balti népek országaik gyarmatosítóiként tekintenek az oroszokra, anélkül, hogy különbséget tennének az **orosz nép** és a **szovjet rezsim** között. Szükséges viszont, hogy a történelmi sérelmeket és az emberi, kisebbségi jogokat más-más síkon kezeljük, és a kommunizmus visszahúzó örökségétől megszabadulva, minden nemzeti közösség demokratikus jogait elismerjük – fejtette európai képviselőnk. Egyházi mivoltában ugyanakkor az ökuménia szellemében értékelte azt az etnikai, vallási sokszínűséget és gazdagságot, melynek a lettországi orosz kisebbség is részét képezi.

A munkacsoportban **Tabajdi Csaba**, valamint a többi jelen lévő európai képviselő egyaránt kiemelte, hogy bár Európa még ma sem szentel kellő figyelmet a kisebbségi kérdésnek, ezt a továbbiakban is erőteljesen kell képviselni. Az EU-előcsatlakozás során a tagállamok igyekeztek megfelelni a koppenhágai kritériumoknak, ám a csatlakozást követően sem azok betartása, sem a külső ellenőrzés nem folytatódott. A kisebbségi jogok védelmének az átfogó rendezésére van szükség az Európai Unióban.

Brüsszel, 2009. február 24.

The Greens | EFA
in the European Parliament

Az EP plenáris ülése

2009. február 18–19., Brüsszel

A szerdai plenáris

Azonnali, feltétel nélküli és akadálytalan humanitárius segítségnyújtásra szólít fel az EP a szerdai plenáris vita után kiadott állásfoglalásában. A nagy többséggel megszavazott hatpárti állásfoglalás felszólítja az izraeli hatóságokat, tegyék lehetővé a humanitárius segítség akadálytalan és megfelelő bejutását. Az EP-képviselők kéri a Gázai övezet blokádjának megszüntetését, a csempészet és az illegális fegyver- és lőszer-kereskedelem felszámolását és az átkelőhelyek azonnali és tartós megnyitását.

A szerdai plenáris ülésen az EP-képviselők Javier Solanával, az EU kül- és biztonságpolitikai főképviselelőjével vitáztak a gázai helyzetről. Javier Solana szerint egyetlen ország vagy szervezet sem tudja egyedül kezelni a közel-keleti konfliktust, ezért multilaterális megközelítésre van szükség. Solana úgy vélte, az EU és az Egyesült Államok közel-keleti együttműködésére még soha nem voltak ilyen kedvezőek a körülmények.

Benita Ferrero-Waldner, külügyi biztos szerint világossá kell tenni minden izraeli vezető számára, hogy a nemzetközi közösség tartós elkötelezettséget vár a konfliktus megoldására. Közös fellépésre van szükség az Egyesült Államokkal, támogatni kell a szomszédos országok diplomáciai erőfeszítéseit, és szorosabban kell fűzni az Arab Ligával történő együttműködést – mondta a biztos.

Joseph Daul (néppárti, francia) egy, a Hamász által lefoglalt szállítmányra utalva azt mondta, megengedhetetlen a segélycsomagok elkobzása. „Ezért kell megnyitni az ellenőrzési pontokat” – tette hozzá.

A szocialista Martin Schulz (német) szerint a párbeszédre és együttműködésre összpontosító új amerikai külpolitikai stáb reménysugár lehet, Benjamin Netanjahu személye azonban kockázatot jelent a békefolyamat sikerére. „Az erőszak még több erőszakot szül” – mondta Schulz.

A liberális Graham Watson (brit) szerint akár az Egyesült Államokkal, akár nélküle, új megközelítésre van szükség. „Erkölcsei kötelességünk a

▶ gázai újjáépítés támogatása. Elég rossz látni a felrobbantott repülőtereket és iskolákat; még rosszabb európai pénzből újjáépíteni őket abban a tudatban, hogy valószínűleg újra lerombolják azokat. Az EU humanitárius segítségnyújtása nem fog megakadályozni egy jövőbeni konfliktust” – mondta Watson.

EU–NATO együttműködés

Javier Solana, az EU kül- és biztonságpolitikai főképviselője az EU–NATO együttműködésről tartott felszólalásában kiemelte a NATO-nak az EU biztonsági rendszerében betöltött szerepének jelentőségét, valamint felhívta a figyelmet arra, hogy egymás tevékenységi körét nem átfedő módon össze kell hangolni a két szervezet szerepét.

Benita Ferrero-Waldner európai biztos megjegyezte, hogy egyre jobban elfogadott az európai válságkezelés és konfliktus-megelőzés, amelyben a NATO-val való együttműködés kulcsfontosságú.

A felszólaló képviselők többsége hangsúlyozta az EU növekvő biztonsági és katonai szerepét, a NATO-val való együttműködés fontosságát, valamint az amerikai kormányváltás révén az európai álláspont érvényesítésére felcsillanó új lehetőségeket. Egyes képviselők sajnálattal állapították meg az unió „militarizálódását”.

A csütörtöki plenáris

Václav Klaus elnököt köszöntö Hans-Gert Pöttering EP-elnök üdvözölte, hogy a cseh törvényhozás alsóháza az előző nap támogatta a lisszaboni szerződést.

„Az Európai Unió mostani döntéshozatali rendszere eltér a klasszikus, a történelem által kipróbált parlamentáris demokráciától” – mondta Klaus, utalva arra, hogy az EP-ben nincs kormányoldal és ellenzék. „Itt csak egy lehetőséget támogatnak, és azokat, akik más opciókban mernek gondolkodni, az európai integráció ellenségeiként bélyegzik meg” – így a szónok.

A képviselőktől Klaus azt kérdezte, „Önök tényleg meg vannak győződve arról, hogy akárhányszor csak szavaznak, olyan dologról döntenek, amelyről itt kell döntenie, és nem közelebb a polgárokhoz, vagyis az egyes európai államokon belül?”

Klaus szerint nem csak földrajzi értelemben nagy a távolság a polgárok és az uniós döntéshozók között.

Ez „a demokratikus deficit, a demokratikus elszámoltathatóság hiánya, a nem meg-, hanem kiválasztottak döntéshozatala, a bürokratizálódás” még rosszabbá válna a lisszaboni szerződés elfogadásával – vélte a politikus.

A cseh államfő beszéde alatt számos EP-képviselő kivonult a brüsszeli ülésteremből. Ugyanakkor számos, a lisszaboni szerződést ellenző képviselőcsoport hangos éljenzésben tört ki Klaus szavai hallatán.

Pöttering: parlamenti demokrácia a bürokrácia helyett

A beszéd elhangzását követően Hans-Gert Pöttering EP-elnök azt mondta, Klaus „ezt a beszédet a múlt parlamentjében (vagyis a kommunizmus alatt – a szerk.) nem mondhatta volna el. Szerencsére olyan európai közösségben élünk, ahol mindenki elmondhatja a véleményét”. A házelnök úgy vélte, az európai családban, ahogy minden családban, vannak viták.

Az EP elnöke hozzátette, ha ma az Európai Parlament nem lenne társjogalkotó az uniós döntéshozatal jelentős részében, pont akkor állna elő az a helyzet, hogy az európai bürokrácia döntene. A demokráciában pedig a többség dönt – mondta Hans-Gert Pöttering.

Büntetné az illegális bevándorlókat foglalkoztatókat az EP

Február 19-én végleg rábólintott az EP az illegális bevándorlókat foglalkoztató munkaadók szankcionálásáról szóló irányelvre, amely

szerint büntetnének minden olyan munkaadót, aki az unióban illegálisan tartózkodó munkavállalót alkalmaz, és a legsúlyosabb esetekben büntetőjogi felelősségre is vonná őket. A fővállalkozók szintén felelősek lennének alvállalkozóik illegális tevékenységéért. A téma parlamenti felelőse Claudio Fava (szocialista, olasz).

Az EP üdvözli a guantánamói fogolytábor bezárását

A CIA állítólagos illegális európai tevékenységével kapcsolatban az igazság kiderítését várja az EP a tagállamoktól és az uniós szervektől. A képviselők üdvözlik Barack Obama amerikai elnök döntését a fogolytábor és a titkos börtönök bezárásáról, de még vannak kétségeik.

Az Európai Parlament csütörtökön megszavazott állásfoglalása felszólítja „a tagállamokat, a Bizottságot és a Tanácsot, hogy maradéktalanul hajtsák végre az európai országoknak a CIA által foglyok szállítására és illegális fogva tartására való állítólagos használatáról szóló parlamenti jelentésben szereplő ajánlásokat”.

Így „segítsenek kideríteni az igazságot azáltal, hogy vizsgálatokat indítanak vagy együttműködnek az illetékes hatóságokkal, nyilvánosságra hoznak és biztosítanak minden vonatkozó információt, továbbá biztosítják a titkosszolgálatok tevékenységének hatékony parlamenti ellenőrzését”.

www.europarl.europa.eu

Tőkés László Svájcban

Tőkés László püspök, EP-képviselő 2009. február 6–8-án a **Zürichi Magyar Egyesület** meghívására látogatást tett Svájcban. Ez az útja részét képezi annak a látogatás-sorozatnak, melynek rendjén, a nemzeti összefogás munkálása jegyében, az eltelt év folyamán felkereste a határon túli – Kárpát-medencei és nyugati – magyar közösségeket, a következők szerint: Ausztrália, Ausztria, Szerbia/Délvidék, Szlovákia/Felvidék, Ukrajna/Kárpátalja, Horvátország/Drávaszög és Svájc.

Zürichi látogatása során Tőkés László a Partiumi Keresztény Egyetem képviselőjeként az egyetemi kapcsolatok kiépítése tárgyában folytatott megbeszélést a Zürichi Egyetem Teológiai Fakultásának dékánjával, **dr. Konrad Schmid**

professzorral. Elvi megegyezésre jutottak közös európai tudományos projektek indítása, kölcsönös látogatások, tanár- és diákcsera programok szervezése ügyében.

Püspökünk ugyanakkor megtekintette a **Gross Münster**t, és találkozott a Reformáció egyik lelki központjának számító, nagy múltú templom lelképásztorával. **Christoph Sigrist** kalauzolásával megtekintette a **Zwingli Ulrich** és **Bullinger Henrik** reformátorok emlékére állított kiállítást és a Gross Münster szomszédságában található egykori kolostor épületét. Évekkel ezelőtt **Tempfli József** nagyváradi megyéspüspökkel együtt jártak Zürichben, és hirdették az Igét a nagy reformátor templomában.

Február 7-én, szombaton mintegy hatszáz személy részvételével került sor a város egyik szállodájában a svájci magyarság legnépesebb közösségi rendezvényeként számon tartott **Zürichi Magyar Bálra**, melynek idei díszvendége Tőkés László volt. A magyar hagyományok éltetését és a közösség megőrzését célul kitűző – sorrendben immár 38. – bál szervezői között említést érdemelnek: a Zürichi Magyar Egyesület és a Magyar Ház Alapítvány, melyeknek fiatal és ügyszerető (tasnádi származású) elnöke **Szenyessy László**, a Keresztény Magyar Munkavállalók Szövetsége, élén a nagy érdemű **Böröcz József** elnökkel, valamint az Argani Magyar Egyesület, a Svájci Magyar Polgári Egyesület és a Helvétia-Hungária Társaság. A ven-

degek között köszöntötték – többek között – **Mettler Christian**, a Zürichi Kantonális Parlament elnökét, **dr. Nagy Erzsébet**et, Magyarország berni nagykövetét, nem utolsósorban pedig **Oláh Mihály** zilah-ligeti lelképásztort, aki féléves rendkívüli lelkészi szolgálatot végez a svájci reformátusok között.

Köszöntő beszédében Tőkés László az összetételében és közösségi szolgálatában megújuló Zürichi Magyar Szövetséget és az, egy önálló magyar szellemi központ létrehozására vállalkozó Magyar Ház Alapítvány érdemeit méltatta. Ugyanakkor sürgette a nyugati magyarságnak a nemzeti összefogásban betöltendő szerepének a megkeresését, a nemzeti érdekeink nemzetközi képvisel-

letében való átgondolt és hathatós részvételét.

Február 8-én, vasárnap a zürichi Bruder Klaus római katolikus templomban került sor **ökumenikus istentiszteletre**. Az igehirdető püspököt **Vizauer Ferenc** plébános köszöntötte. Az istentiszteleti szolgálatban részt vett **Varga György** csúzai (Horvátország) református lelképásztor. A svájci Magyar Protestáns Szövetség nevében **Pataky Ferenc** elnök szólt az egybegyűltekhez.

Az istentiszteletet szeretetvendégség, majd **közéleti fórum** követte. **B. Szabó Péter**, a Zürichi Magyar Egyesület titkára bevezető beszédében a svájci magyarságot foglalkoztató kérdéseket terjesztette elő. Európai képviselőnk a Kárpát-medencei magyarság helyzetéről,

a magyar nemzetpolitika időszerű kérdéseiről, az erdélyi magyarság autonómia-törekvéseiről, valamint az európai magyar érdekképviselő ügyéről tartott előadást. Egyebek mellett kihangsúlyozta, hogy a svájci regionális–kantonális–önkormányzati rendszer komoly eszmei és ihletforrást jelent, politikai mintaként szolgál az erdélyi – székelyföldi – magyarság számára.

A svájci vendéglátók, illetve az istentiszteleten és a fórumon részt vevő, népes gyülekezet elkötelezett támogatásáról biztosította erdélyi népünk önrendelkezésért folytatott küzdelmét.

Nagyvárad, 2009. február 9.

dEPutáció

Szerkeszti:

Demeter Szilárd

Lapterv és tördelés:

Mohácsi László-Árpád

Kiadja

Tőkés László EP-képviselő

Sajtóirodója

A Zöldek-Európai Szabad Szövetség támogatásával

The Greens | European Free Alliance
in the European Parliament